

Modum menighetsblad

NR. 6 · 1995 64. ÅRGANG

Modum prestegjeld

KONTOR

Kirkekontor for Modum/prestekontor for Heggen sokn
Rådhuset, 3370 Vikersund
Betjenes av prest, kateket eller organist som regel man-fre 9-11.30
Tlf 32 78 79 00 (sentralbord). Direkte linje når sentralbordet er stengt 32 78 77 67.

Prestekontor for Nykirke sokn
Doktorveien, 3340 Åmot
Tlf 32 78 46 93

Prestekontor for Snarum sokn
Snarum, 3370 Vikersund
Tlf 32 78 26 06

STILLINGER

Sokneprest Jon Mamen
Heggen, 3370 Vikersund
Tlf 32 78 70 17

Personsøker 96 50 71 40
Kapellan Kjell Roger Isene
Doktorveien, 3340 Åmot
Tlf 32 78 46 93

Kallskap. Steinar Sund
Snarum, 3370 Vikersund
Tlf 32 78 26 06

Mobiltilf 94 32 65 35
Kateket Arild Løvik
Lerkeveien, 3370 Vikersund
Tlf 32 78 75 55

Soknediakon Britt Dahl
Stadionveien, 3340 Åmot
Tlf 32 78 41 64

Organist Knut Johnsen (Heggen og Nykirke)

Ø.Lovisenbergvei, 3340 Åmot
Tlf 32 78 45 86

Organist Anne Hæhre (Snarum og Rud) Kleiva, 3370 Vikersund

Tlf 32 78 71 33

Organist (deltid)

Ann Helen Eilertsen
Kvartsvæien, 3340 Åmot
Tlf 32 78 46 78

Kirketjener Olav Hetland
Syrinveien, 3360 Geithus
Tlf 32 78 05 16

Kirkeverge Tone Hiorth
Kirkegårdskontoret, 3370 Vikersund
Tlf 32 78 79 00

MENIGHETSRAÐ

Heggen menighetsråd
formann Helga Faugstad Albrigtsen
Ihlenkleiva 19, 3360 Geithus

Tlf 32 78 01 68

Nykirke menighetsråd
formann Guri Jensen

Bingsveien, 3340 Åmot

Tlf 32 78 50 91

Snarum menighetsråd
formann Ingebjørg Hovde

Såstad, 3370 Vikersund

Tlf 32 78 26 48

MODUM MENIGHETSBLAD

Redaktør Berger Hareide

Orrelia, 3340 Åmot

Tlf 32 78 41 47

Redaksjonskomite:

John S. Andersen, Jenny N. Müller,

Mari Wærsted Axelsen, Ragnhild Idsø,

Anne Britt Molund Schartau.

Illustrasjoner og vignetter:

Valborg Sirnes og Sigrun Sørensen

Kasserer Sverre Asbjørnsen

Strandgata, 3340 Åmot

Postgironr. 0803 5 47 85 40

Bankgironr 2270.03.00874

Bladet trykkes i Caspersens Trykkeri AS
Opplag 5 400

Redaksjonelt . . .

Jul, - tradisjonell og annerledes

Her er da årets siste nummer, og årets julenummer. Vi har tatt på oss spanderbuksene denne gang, og sender ut den største utgave vi har produsert hittil, på 32 sider. Vi har (til en avveksling) vært raus med bilder, barnetegninger og farger. Vi har vel egentlig ikke råd til det. Men det er jul bare en gang i året. Så får vi heller komme igjen over nyttår og fortelle dere om økonomien.

Julenummeret inneholder både tradisjonelt julestoff, og noe som er annerledes. Dere får lese sjøl, og se om dere finner noe til ettertanke.

Fra redaktørpulten skal der i denne omgang bare formidles to tanker.

Den ene er at jula er til å glede seg over. Med uhemmet god samvittighet bør vi kunne glede oss over å føle skikkelig julestemning, spise god mat og være sammen med folk som betyr mye for oss. Det er den gode, tradisjonelle, konservative jula.

Men vi bør prøve å få med oss en jule-tanke til, en annerledes og litt radikal tanke. Uten hvilken vi ikke kan oppleve en skikkelig glede, tror jeg. Kanskje den kan formes som spørsmål: Kan jula bli god når jeg bare tenker på meg og mitt og mine? Når jeg sterkt bidrar til å skru opp den norske velstandsspiralen med alle mine tildels unødvendige innkjøp? Når jeg glemmer folk som sitter aleine i nabolaget på julaften?

Det går an å gjøre litt nytt denne jula. Alle monner drar. Gledelig jul!

berger

Beklagelig bildekvalitet

I tilknytning til kirkegårdstemaet i forrige nummer hadde vi bestilt en bildeserie av fotografen Eva Kylland Hauge. De ble levert i svart/hvitt, i spennende gråsjatteringer og skarpe og fine. Det fer-

digtrykte resultat ble imidlertid deprimerende dårlig. Trykkeriet har beklaget kvalitetssvikten, som hovedsaklig skyldes problemer med en ventil i trykkeprosessen. Samtidig bør det også sies at den papirsorten som er valgt for menighetsbladet, er svært dårlig egnet til gjengivelse av bilder av den kvalitet vi fikk sist gang. Redaktøren får love å se nærmere på denne siden av saken.

b

Takk skal dere ha!

På tampen av året er det på sin plass å takke.

Først og fremst dere andre i redaksjonen - Anne Britt, Jenny, John, Mari og Ragnhild - for alt dere har tenkt og skrevet og gjort i år. Dere er en spennende gjeng å jobbe sammen med!

Alle dere som har vært gjesteskribenter fortjener også en takk!

Og Valborg og Sigrun som har tegnet, og Eva som har fotografert. Og andre (særlig Erik Thalerud) som har lånt oss bilder gratis. Takk!

Dere på Caspersens trykkeri for et utmerket samarbeid.

Sverre Asbjørnsen som gjør et stort arbeid med økonomi og regnskap. Marit Maaleng som har skaffet annonser. Og Gerd og Sverre Lygre som ordner med forsendelse til alle utenbygds. Takk til dere alle!

b

ER DET VANSKELIG Å TREFFE PRESTEN?

Sokneprest Mamen har personsøker nr 96 50 71 40.

Kallskap. Sund har mobiltelefon nr 94 32 65 35.

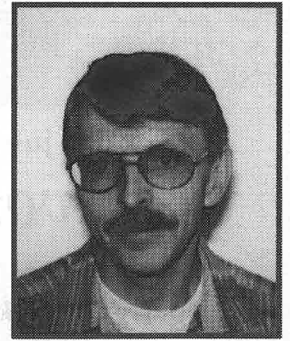
Res.kap. Moviken treffes på sin hjemmetelefon 32 78 23 50.

Kapellan Isene får inntil videre hjemmekontor i Doktorveien, Åmot. Tlf. 32 78 46 93

Forsidebilde: Erik Thalerud

Ord til ettertanke:

Helge Gutuen
rektor
Vikersund

Det kimer nå til julefest

I tankene er jeg tilbake i min barndom, og i min barndomsdal. Jeg vokste opp i en liten stue nede ved storelva. Opp fra elva var det noen bakker. På bakketoppen kneiset den hvitmalte kirken.

Kirkeklokkene hørte vi hver søndag, men det var liksom en annen klang i disse klokkene på julaften. Presis kl. 17.00 ble jula ringt inn, og det var ikke jul før kirkeklokkene kimte. Vi gikk alltid ut på tunet kl. 17.00. Det var liksom kirkeklokkene som gav oss lov til å begynne å fryde oss, og vi sang «Det kimer nå til julefest. Det kimer for den høye gjest.»

Så gikk vi inn. Det ble ikke ofte lest fra Bibelen hjemme, men juleevangeliet ble lest. Vi måtte jo høre fortellingen om hvorfor julaften var julaften. Jesus ble født i en stall langt, langt borte. Men likevel syntes jeg han var nær på julaften.

Vi sang sjelden bordvers, men julaften gjorde vi det også: «I Jesus navn går vi til bords.» Så gikk vi rundt juletreet og sang alle sangene om Jesus og hans fødsel. «Et barn er født i

Betlehem», «Jeg er så glad hver julekveld, for da ble Jesus født».

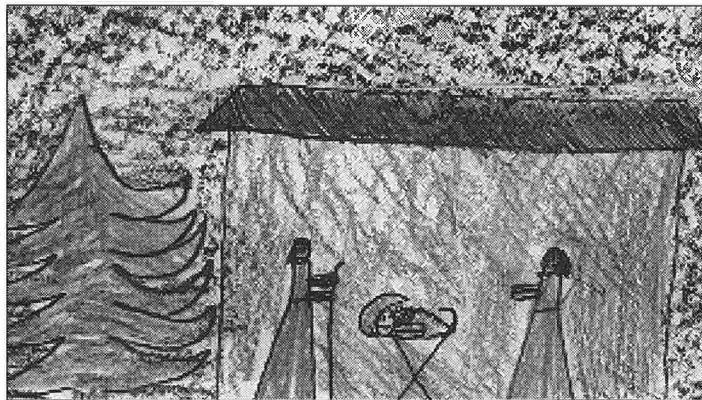
De kalte seg ikke personlig kristne de der hjemme, men de ville at jula skulle være en Jesus-fest. Jesus betydde nok mer for dem enn jeg ante. Dette gjorde meg nysgjerrig på hvem Jesus er, og dette var avgjørende da jeg i voksen alder bekjente meg som kristen.

Det var ikke vanlig med gudstjeneste julaften i min barndom. Men første juledag var det kirkedag. Første juledag var kirken full, selv om det kunne være glissent i benkene ellers. Igjen la vi merke til kirkeklokkene. «Kom til kirke. Kom til kirke!» sa de liksom.

Og fra gårdene kom det hesteskyss på hesteskyss. Jeg husker jeg syntes hestebjellene svarte «Vi kommer. Vi kommer». Vi kom vi fra den lille stua ved elva også. Men vi kom gående. Og der i kirken fikk vi fortsette Jesus-festen.

Jeg håper at alle barn også i dag kan få oppleve julen som en Jesus-fest. En fest for Jesus som er fred og glede.

Helge Gutuen

Utsnitt av tegning laget av Kenneth, 2. kl., Stalsberg.

Guide i julegave-vrimmelen:

- Hvorfor ikke gi som gave å vaske et tak?

- Jeg tror folk flest er ganske lei alt gavehysteriet til jul. Alt må liksom være så dyrt og fint.

Thomas Grindvold Hauge, styremedlem i Modum Naturvernlag, kunne ønsket seg en større grad av førjuls-bevissthet blant folk.

Tenkte vi det ikke. Her kommer igjen disse fanatiske naturvernere og skal gi oss dårlig samvittighet og attpåtil ødelegge julegleden for oss. Noe må vi da få beholde i fred!

Thomas rister lattermildt på hodet og bedyrer sin uskyld.

- Nei, dette handler ikke om å moralisere. Poenget er ikke alt vi ikke skal. Snarere det vi kan få til slik vi egentlig ønsker det. Det handler om positive valg, om å velge noe vi selv kan bli mer fornøyd med.

Vi ber Thomas være guide for oss i julegave-vrimmelen, og det vil han gjerne.

- Det går an å lage litt enklere avtaler. F.eks. at vi voksne ikke gir til hverandre, men bare til barna. Dessuten: gaver behøver ikke være dyrt. Og det behøver ikke være ting. Nå havner vi ofte uti et gavekjør vi egentlig ikke ønsker, fordi vi tror det skal være sånn. Det mest alvorlige ved det er at det går ut over tid til å være sammen, - i førjulstida og i jula.

- Det blir slik at jo flere ting vi etablerer oss med, jo mindre tid får vi for oss selv og til hverandre?

- Mange er nok enige om at det blir for lite tid til stillhet og til å roe seg ned. Det er mye som skurrer hvis vi tar oss tid til å kjenne etter. Men det fins heldigvis enklere alternativer i julerushet.

- Som for eksempel?

- De mange former for oppmerksomhet eller gaver som ikke er ting. Hva med å gi et par

slitne småbarns-foreldre noen timers stillhet ved å tilby dem barnevakt? Eller mange andre typer tjenester som gave: reparere noe, måke snø, vaske et tak, gjøre rent, rydde en bod, invitere til middag, skifte dekk på bilen osv osv.

- Eller som en jeg hørte om som gav et klippekort på å bli klødd på ryggen. Det er vel bare fantasien som setter grenser her?

- Enig i det. Men noen ganger kommer vi ikke utenom ting. Og da hjelper det også godt med fantasi. Mange er glade i å lage ting. Hva f.eks. med en julekrans laget av materialer vi finner ute i naturen, - strå, halm, kvister som flettes, granbar. Eller litt enkel snekring, som et fuglebrett utafor vinduet, - spennende for barn å være med på. Og så alt det spiselige: hjemmelaget syltetøy, posteier, sild, kaker og annen julemat. Poenget er å gi noe som man virkelig har glede av å gi selv, og som er personlig.

- Andre ideer?

- Noen har venner eller kjenner folk som er håndverkere. Hvorfor ikke være litt bevisst på å bruke lokale produsenter?

Ellers vil jeg understreke at vi har mange ideelle organisasjoner - slik som Norges Naturvernforbund, Kirkens Nødhjelp, Redd Barna, Amnesty og Framtiden i våre hender - som selger alternative varer fra u-land. Da kan vi samtidig støtte den 3. verden.

Jeg har forøvrig selv sans for blomster, som kan være sterke symboler for glede, håp og kjærlighet. Og så bøker og plater, selvfølgelig, for de som har et personlig forhold til det.

- Det siste var kanskje ikke så originalt?

- Nei, men hva med å gi bort noe pent brukt? Vi kan greie det til nød for barn. Men hvorfor ikke også til voksne. Tenk på alt vi har liggende av f.eks. tøy som ikke blir brukt?

Forts. s. 20

Julens lysbærende tre

Legende

Da det spurtes i verden at vår Frelser skulle bli født på jord, var det tre trær som la ut på vandring til Betlehem. Først var det fikentreet, så oljetreet, det tredje var et grantre. I tusen år eller mer vandret de, for de ville være fremme i god tid når den hellige stunden var inne.

Underveis hendte det av og til at trærne holdt rast, og da viste de frem gavene de bar med seg. Fikentreet hadde favnen full av søte frukter, oljetreet bugnet under prektige oliven. –Men du? Hva har du å by verdens Frelser? spurte de det tredje treet. Da tiet grantreet. For det visste jo at konglene ikke var noe å sette frem på menneskers bord.

Fiken- og oljetreet hadde ikke alltid vært beste venner. Men nå ble de vel forlikt, for det kunne de saktens være enige om, at de to var noe mer enn et nåltre.

Endelig stod de foran døren. Og nå

skulle de fremfor krybben og legge ned gavene sine. Fikentreet gikk først og la fruktene sine i fanget på Maria. Oliventreet bøyde den knortete stammen så Josef kunne presse olje av kjernene. Begge trær ble hjertelig takket og priset.

Så skulle grantreet frem. Det følte seg så inderlig fattig der det stod med de tørre konglene sine. «Jeg har ingen spiselige frukter å gi,» sa det, «men kan jeg være til noen nytte, da gir jeg hele meg selv.»

«Om du ikke bærer frukt, så skal du fra nå av bære lys for Barnet,» sa Maria. Og hun tok et voksllys og festet det på en av treets grener.

Slik gikk det til at nettopp granen ble julens lysbærende tre.

(Dan Lindholm: Julefortellinger.

Dreyer Oslo, 1982.

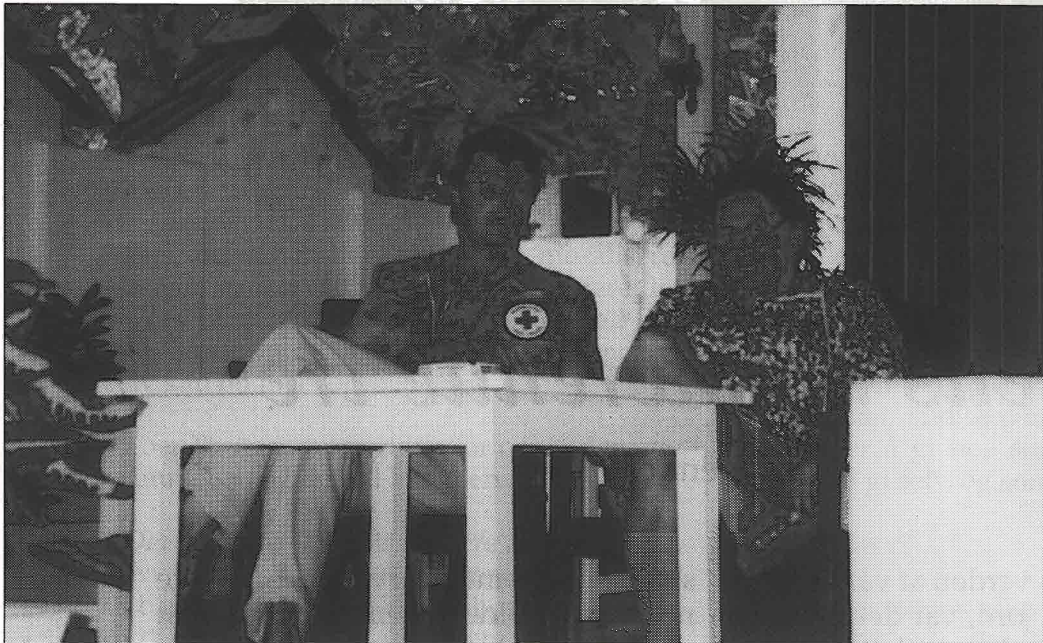
Illustrasjon: Hans Gerhard Sørensen.)

Norsk jul i fremmed land

I julenummeret for to år siden hadde vi en omtale av hvordan det var å feire jul i Norge for de som opprinnelig er fra et annet land. Vi synes vi fikk mange gode innblikk i andre juletradisjoner med det.

I år har vi snakket med en del personer og familier som har feiret julen i et annet land. Hvordan høytiden feires er ganske forskjellig, men det kristne budskapet er felles for oss alle.

Flybåren med isterdeig og surkål

Jon Fredrik og Gerd Helen Klepzig i Colombo, Sri Lanka

Gerd Helen og Jon Fredrik Klepzig har vært på Sri Lanka i 2 1/2 år. Jon Fredrik har hatt stillingen som utviklingsdelegat for Røde Kors, og de bodde i hovedstaden Colombo.

Sri Lanka er ei øy med store indre motsetninger og stridigheter mellom tamiler og singhalesere, så arbeidsoppgavene har vært både varierte og ofte risikofylte.

Den første julen feiret de på Sri Lanka. Julaften begynte med besøk i svømmeklubben på formiddagen. Heldigvis fikk de besøk hjemmefra av sønnen Steinar og Gerd Helens far Helge, så de ble fire rundt bordet julaften.

Etter mye strev hadde de fått tak i ribbe, først fikk de bare kjøtt uten

ben, så ben uten kjøtt, men tilslutt fikk de ribbe slik vi har den her hjemme.

Medisterdeig og surkål var flybåren fra Norge, og kransekake og småkaker var også på plass. Juletreet var en syppressgrein dandert og pyntet.

Julemiddagen smakte, men i varmen måtte de ha på vifte i taket, så stearinlysene ble blåst ut med en gang.

Middagsrestene gikk de ut på gata med til «the street dogs». Det krydde av hjemløse hunder i gatene i Colombo.

Kirken hadde bare gudstjeneste 1. juledag, så noe kirkebesøk ble det ikke.

Den helt stor julestemningen kom ikke i varmen, men det hjalp godt å få ringe «hjem» til sønnen Rune i Lofoten og datteren Trine i California.

1. juledag ble de tidlig på morgenen vekket av naboene fra Malaysia som kom med gaver som var deres skikk fra hjemlandet.

I nabolaget bodde både muslimer, budhister og hinduer i tillegg til kristne.

Vaktmannen på 73 år var en kristen. Han leste Bibelen hver natt (hvis han ikke sovnet) og hadde byttet navn til Abraham (som var et uvanlig navn for en tamil). Juleaften hadde han fri og gikk til midnattsmesse. 1. juledag møttes Røde Kors delegatene til formiddagslunch, og siden gikk turen til Negombo for å bade.

Kontrastene på Sri Lanka er store. Det er en naturskjønn og ressursrik øy, men den har også mye fattigdom og nød. Jon Fredrik sier at det største var kanskje å oppleve at innen Røde Kors kunne tamiler og singhalesere jobbe side om side som en enhet. Dette sier mye om at det fortsatt finnes idealister også på Sri Lanka, for både Staten og NORAD så på slikt samarbeid som umulig å få til!

Juleposten er topp når man bor langt unna venner

Torill og Jørgen Korsvik har bodd i Japan i 22 år, og mye har forandret seg på denne tiden. Barna Jan Egil 23 år, Elise 20 år og Åse Marie 16 år er mer vant til å feire jul i Japan enn i Norge, så de gleder seg alle til å være samlet i Vikersund i år og håper på en hvit jul!

Ca. 1 % av Japan befolkning er kristne, men en stor prosent feirer jul allikevel. Sancta Claus kommer med gaver til barna på julaften, ellers er det på amerikansk vis med juletre og Christmas Cake. Kaken kjøpes og tas med hjem og det hele er mest en fest for barna. Julenissen kan nå bestilles fra butikken for pakkelevering på døra.

For de unge er juleaften mer å sammenligne med nyttårsaften hos oss, hvor det er viktig å ha en «date» med venner av begge kjønn.

Torill og Jørgen Korsvik

For familien Korsvik betyr julen mye. Jørgen har vært prest i den japanske kirke i alle år, og julen er tiden hvor det kommer mange til kirken. De har festgudstjeneste siste søndag før jul, hvor det kristne budskap forkynnes til mange de ikke vil nå ellers.

Ekstra fest blir det hvis de også kan ha dåp denne dagen. Etter gudstjenesten spiser alle samlet og gir hverandre gaver.

Det var vanlig å få besøk på julaften av venner. Disse kom kl. 21.30, julaften

Julaften er det lysmesse på kvelden. Til levende lys og julesalmer kommer alle med et åpent sinn til kirken.

1. juledag er i Japan en vanlig hverdag. Julen er over og familien Korsvik har pleid å reise på hytta i fjellene i nærheten på ski, altså ikke ulikt norske vaner.

I førjulstiden er det juleposten fra Norge som skaper mest julestemning. En kaffekopp, godstolen og mye julepost, det er topp! Julebrev kan gjerne komme lenge etter jul, bare de kommer. Når man bor langt unna venner er slike tradisjoner viktige.

Julepakker fra Norge skaper spenning og forventning, og julekaker bakes og pepperkakehus bygges hver eneste jul, så kaker og mattradisjoner blir som i Norge.

Torill forteller at første jul i Japan forsøkte de å lage ordentlig julesylte av grisehode. Da Jørgen gikk for å bestille hos slakteren, så denne rart på Jørgen og lurte på om han visste hva han bestilte.

Senere da det var blitt mørkt, kom slakteren med grisehodet i en papirpose så ingen skulle se hva

han bar på. Han lurte visst på om dette skulle brukes til et religiøst rituale for hva annet kunne det være.

Det ble med den ene gangen med julesylte.

Åse Marie er eneste av barna som bor hjemme nå. Hun går på Rosthaug

Desember er julemåneden. Butikkene er elegant pyntet og mye glitter og stas brukes. 25. desember er alt over, alt pakkes vekk, og så begynner nyttårsfeiringen som er mer lik vår julefeiring, med familien i sentrum, besøk og spesielle mattradisjoner.

r & m

Etter 1. juledag er det sommerferie

Agnes Alette Grønlund

- Jeg skal hilse fra Kari til alle kjente og ønske God Jul fra alle i Melbourne. Jeg snakket med henne på telefonen i dag, - sier Agnes Alette Grønlund, som har barn, barnebarn og oldebarn i Australia. Kari har bodd i Melbourne i nesten 30 år.

Hos Kari og Kevin er julepyntingen allerede godt i gang. (I midten av november.) Juletreet i potte er tatt inn fra hagen, og pyntes til adventstiden begynner. Det blir stående til 25. desember. Etter 1. juledag står treet igjen i hagen fram til neste adventstid, og hele familien drar på sommerferie..

De fleste i Australia feirer jul 25. desember med Father Christmas

(på reinsdyr fra Nordpolen) som kommer om natten og legger pakker i strømper eller rundt sengen.

Kari og familien feirer jul etter

Fire generasjoner: Agnes Alette, Kari, Alette og Anja Marie (3 år)

norske tradisjoner. Først er de i sjømannskirken hvor julen ringes inn, så er det hjem til julemat og gaver.

Fiskeboller med reker i skjell må det være, og svinesteik og surkål, til dessert: riskrem eller karamellpudding. Kari baker alltid kransekake og tropisk aroma til jul og så har de den australske kaken Pavelove, - en marengskake.

Agnes Alette feiret julen 1993 sammen med familien i Australia. Den beste julegaven hun fikk var en badedrakt, for med rekordvarme var det godt å ta seg en tur på stranda.

Agnes Alette forteller at flyturen begge veier gikk greit. Hun reiste alene og byttet fly i Singapore. Her traff hun en familie fra Johannesburg som hadde slekt fra Norge. De ble sittende og pratet i flere timer, mens de ventet på hvert sitt fly. Vel hjemme i Vikersund fire måneder senere lå det et brev med takk for en hyggelig prat.

Alette er ikke redd for å fly. - Da er jeg jo enda nærmere himmelen, sier hun og smiler.

Hun treffer alltid hyggelige mennesker. - I love you! sier Alette, og alle smelter for denne spenstige damen på 81 år!

r & m

Julaften i La Paz

Julaften for to år siden var spesiell for Anders Bekken. Det var "den første jul i et fremmed land", og gamle karen hadde han heller ikke rukket å bli, 19 år gammel og rett ut av videregående.

I november hadde han kommet til Bolivia nærmest som en "hobbymisjonær", som han selv kaller

Anders og drama-teamet

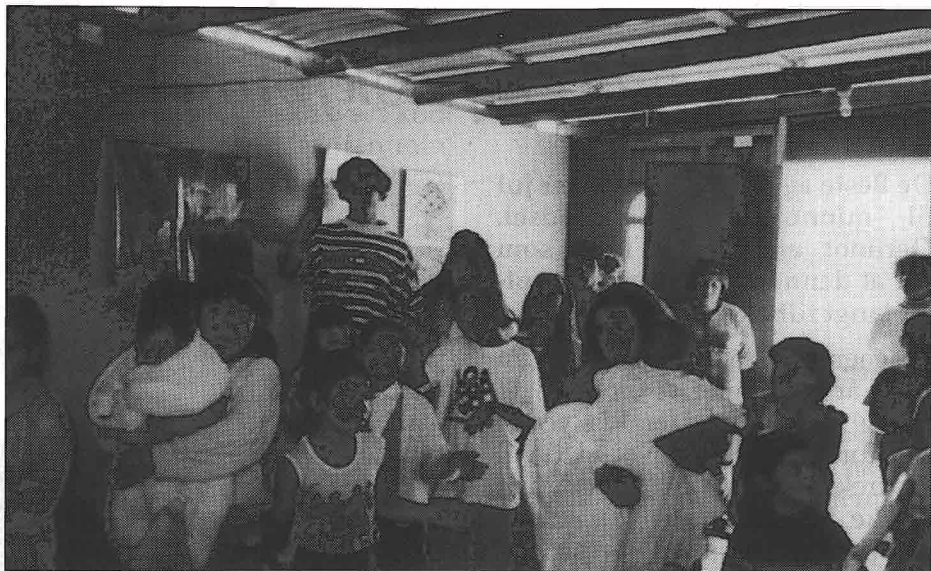

det. Han var i et team med tre andre ungdommer fra Team Action, som er et opplegg hvor ungdom kan gi ett år for Gud ved å arbeide i u-land, oftest i tilknytning til Pinsevennes Ytre-misjon. De hadde etter en måneds språkkurs arbeidet i barnlandsbyen Nova Esperanza, hvor det var ganske enkle forhold. På selveste julaften hadde de så kommet til hovedstaden La Paz.

Det første de hadde gjort, var å gå ut og kjøpe noen gaver, og så hadde de spist hamburger på en hamburgerbar. Det var godt med litt vestlige vaner igjen.

Selve julaften hadde de vært sammen med misjonæren Helge Adolfsen, hvor de hadde en tilnærmet norsk julaften, med kalkun, julesanger og plastikk juletre med glorete amerikanske lys i alle farger, og julegaver til hverandre. Noen få pakker var også kommet fra Norge.

Det var litt rart, minnes Anders. Det var jo tross alt første jul utenfor familiens rede. Men det var interessant å oppleve.

Anders og søndagsskolen

I Bolivia var det sommer med vel 30 varmegrader i jula, selv om byen La Paz lå på vel 3500 m.o.h. La Paz var en fantastisk fin by, med hele spennet fra fattigdom til luksus. Det er mange katolikker i Bolivia, og de feiret jula med midnattsmesse, og rundt i alle hjem hadde de julekrybber. Anders var i jula på besøk i noen familier de hadde blitt kjent med. Det var litt annerledes enn Åmot!

Hva Bolivia-oppholdet har gjort med ham?

- Jeg har nok vokst mye på det. Og jeg får lyst til å reise ut igjen. Folk har en helt annen mentalitet enn oss i Norge, de er mye mindre opptatt av å tjene penger. Det ble en kjempeovergang å komme hjem igjen. Det virket helt absurd at folk f.eks. kunne være så opptatt av biler.

Julen år 2010

Noen sjuendeklassinger ved NMU har fabulert over framtiden og tenkt seg hvordan julen vil arte seg i år 2010. Her presenterer vi noen korte utdrag.

Vi har egen robotjulenisse som er programmert til å klatre ned pipa og levere ut gavene. Før i tiden var det helt annerledes. Da kledde foreldrene seg ut som nisser og kom med gavene.

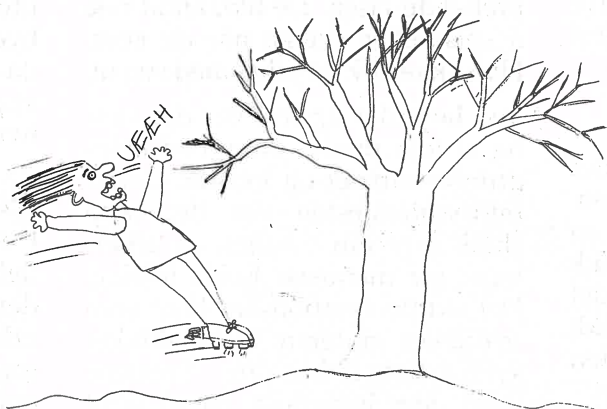
Pål

Mange har flyttet ut. Det er nesten bare gamle folk igjen i Vikersund. Åsheim's bakeri er fortsatt igang, og de lager gode kaker.

Stein Tore

Jeg fikk flygende sko til jul. Første gang jeg prøvde dem, gikk det ikke helt bra. De drog meg til værs, og jeg havnet i et tre.

Monica

..... og snowboardbrettene er heller ikke som de var. DE FLYR! Så du kan godt kjøre med dem om sommeren, men det er mye gøyere å kjøre på et som ikke flyr.

Rune

Jeg bor nå i USA ..... fikk inn-drakt sertifikatet mitt fordi jeg kjørte 63 km/time i 60 - kilometersonen. Det er blitt mye strengere nå enn før.

Bjørn Andre

Men plutselig ble fotballkampen på TV avbrutt av ekstrasending. Julenissen var blitt kidnappet.

Per Gunnar

Jeg våknet opp fem dager før jul. Nå var det på tide å kjøpe julegaver. Jeg satte meg i Jetmobilen min. Det var en ny oppfinnelse. Prisen var femti millioner.

Jeg hadde råd til den for jeg spilte i et av verdens mest populære band - "The Lizards".

Eivind

Jul i gamle dager:

Gavene var en påskjønnelse for utført arbeid

De fleste av oss vet at vi feirer jul til minne om Jesu fødsel. Derimot er det langt færre som vet at denne tradisjonen har røtter langt tilbake til hedensk tid.

I sagaen om Harald Hårfagre fra cirka år 900 finner vi ordet jöl. I en av strofene i «Haraldskvede» sier Torbjørn Hornklove: «Uti vill jöl drekka» (Ute på havet vil han drikke jul/holde julelag). Vi vet lite presist om jul i norrøn tid, men forskerne antar at seremoniell øldriking var en fast skikk ved høytider og fest. Skålene ble drukket til ære for de hedenske gudene. Denne skikken fortsatte også under katolisismen med den forskjell at nå drakk en til ære for Kristus og Jomfru Maria.

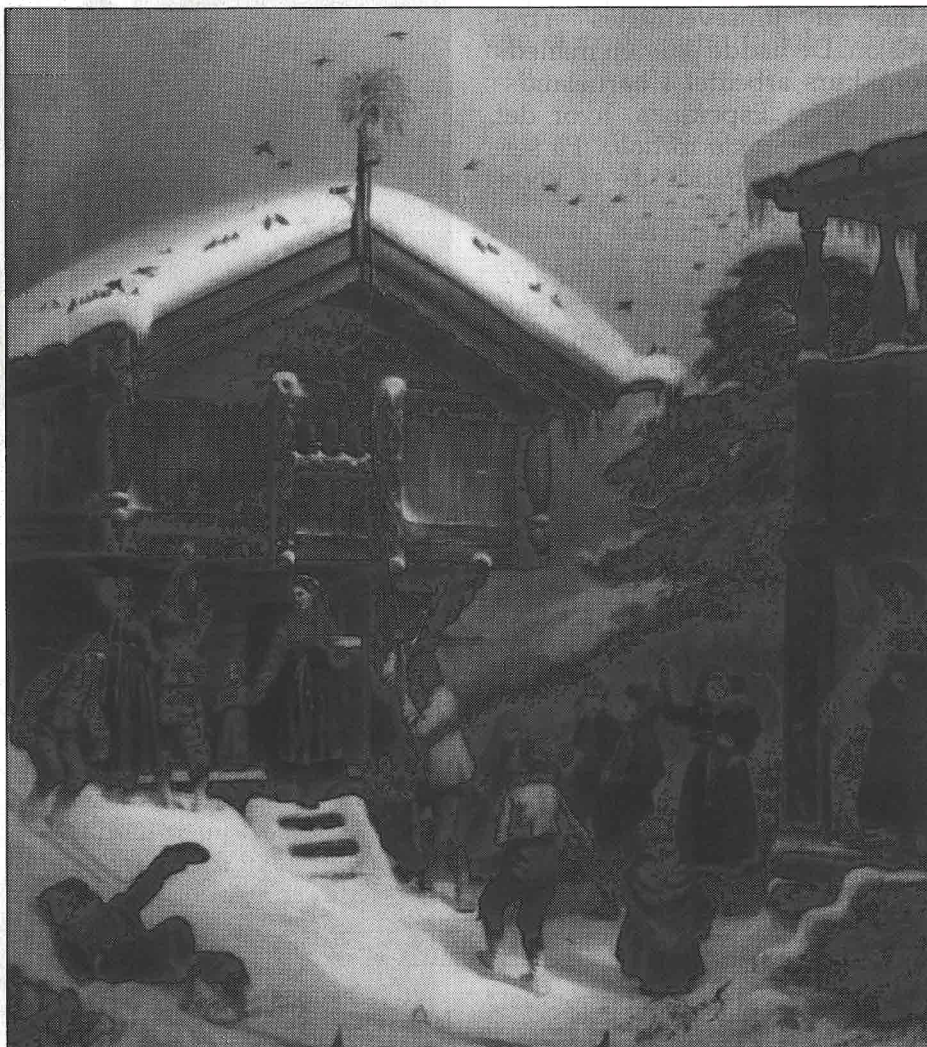
I Gulatingslovens kristenrett fra cirka år 1250 var brygging og øldriking faktisk påbudt ved lov. Ølet som ble drukket til den hellige natten (julenatten), skulle signes. Det var strenge straffer for dem som ikke fulgte påbudene.

Da ordet jul også forekommer i andre germanske språk, er det grunn til å tro at det har vært en eldgammel felles germansk fest. Vi vet ikke helt sikkert hvorfor forfedrene våre feiret jul. Noen mener at det var en fest til ære for solens gjenkomst. Andre mener at julen var en fest knyttet til jorddyrkningen, en slags arbeidsfest ved slutten av året.

Forbud mot smågran

Skikken med julebukker stammer antakelig fra denne feiringen. Den har sammenheng med at en bukk ble slaktet til jul som takk for et godt år. Seinere ble ordet brukt om en person som gikk omkring i julen kledd i en lodden fell utstyrt med en bukkemaske.

Det fortelles at det helst var voksen ungdom som gikk julebukk. Barna kunne komme ubedt til gårds. Ungdom derimot trengte et påskudd for å gå på besøk. Derfor kledde de seg ut. Huiende og skrikende med dyremasker for

A. Tidemand: Juleskikk

å skjule ansiktet nærmet de seg huset. De skrapte på døra og sang brekende viser. De fikk alltid noe å spise eller drikke når de kom. Hvis ikke, tok de julen med seg ut.

Ved høytider og fest var det vanlig at folk pyntet inne med eviggrønne bartrær og kvister. Under midtvintersfesten var det også skikk å ta inn i hallen en einerbukk før mennene holdt julelag. Det skulle symbolisere livet som overlever vinteren. Slike skikker syntes kirken lite om. Prestene kalte dem hedenske, og så seint som i år 1460 kom det forbud mot å ta inn smågran i huset. Andre gamle skikker var å strø gulvet med einer eller pynte storstuen med granbar. På slutten av 1800 - tallet var juletreet blitt meget utbredt også i Norge. Først

kom treet i bruk i de velståendes hus, så i embetsmannsmiljø utover landet, senere allment i byen og på landsbygda. Det ble da så populært, særlig blant barn, at prester og lærere tok treet etter hvert i bruk på julefester.

Da gavene kom

I eldre tid var gavene en viktig del av juleforberedelsen. Også denne skikken kom til oss fra utlandet. Den går tilbake til den romerske kalenderfesten eller nyttårsfeiringen. Gavene ble da gitt til underordnede. De var således en påskjønnelse for utført arbeid og et ønske om fortsatt arbeidsforbindelse. Denne skikken kom til Norge på 1800 - tallet, og det ble da mer vanlig å gi gaver til hverandre. St. Nicolaus

delte dem rundhåndet ut til snille barn. Han la gavene i strømper, sko og under puter. De slemme, ble det sagt, fikk smake riset.

I Norge ble denne St. Nicolaus-tradisjonen forbundet med de underjordiske. Vi finner navn som tomtegubbe, haugbonde, tunkall og fjøskall. Det var særdeles viktig å holde seg på god fot med disse mystiske vesenene. Det ble satt ut mat til dem omkring juletid (solvervstid). Småfolkene, som de også var kalt, ble etter hvert til fjøsnisser. De skulle ha julegrøt. Til gjengjeld beskyttet de gård og grunn, særlig uthus og husdyr.

Alle måtte i stampen

Alt skulle være skinnende reint til jul. Hele stuen ble vasket ned og peisen hvittet. Selv tunet måtte være ryddig. Det var fordi folk var redde for åsgårdsreien, et ridende følge av vetter som ikke hadde fått fred i graven. De fór gjennom luften på julaftenen og brakte ulykke til gårds. I dagevis før jul gikk folk i redsel for dem. Det sikreste var da å sette kors over dørene og legge stålkors i voggene til småbarn. Der åsgårdsreien slo seg ned, kunne både hus og fjøs velte. Noen ganger kunne det også ende med brann og manndrap.

Folk skulle også være reinvasket. Fra Oppdal er det fortalt at en før jul kledde seg i de simpleste og mest fillete klærne en hadde. Når så julekvelden kom, og finstasen ble kledd på, skulle den store forskjellen komme enda tydeligere fram. Dette ble kalt å «ha jultavsa».

Før besteklærne kunne tas på, stod julelauget for tur. Store og små, i fast rangordning, skulle i stampen og vaske seg grundig. Det var sjelden at det kunne skiftes nytt vann til alle, og siste mann i stampen var det vel ingen som misunte.

JohnSA

Kilde: Olav Bø «Vår norske jul». Samlaget 1984.

Et juleminne

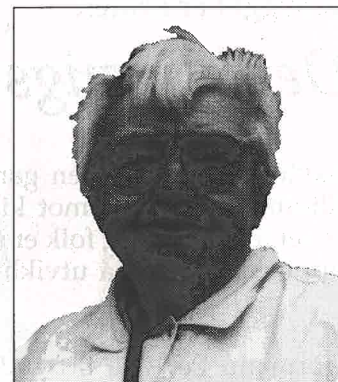
Dette er lenge, lenge siden, i året 1917. Før det elektriske lyset kom til Sand i Vikersund. Moren min, faren min og jeg bodde i Gamle Sand, og det tok noe tid før lyset kom dit i kroen hvor vi bodde. Derfor ble det slik at vi hadde en herlig skumringstime før mamma tente parafinlampen. Før jul duredet det så koselig fra vedkomfyren, solen rødmet så vakkert i vest, og vi ventet på at pappa skulle komme hjem fra arbeidet. Når han kom, ble parafinlampen tent.

Jeg var liten jente den gangen, og hadde ikke begynt på skolen ennå. Før jul fikk jeg ofte høre at hvis jeg ikke var snill, så var julegeita på utkikk og det ble ingen julegave. Lyset fra trekk-åpningen på komfyren glimtet i kjøkkenvinduet, og det så ut som to glødende geiteøyne. Jeg var helt sikker på at det var sant.

Noen dager før jul skrev jeg brev til julenissen med ønskene mine. Da la jeg noen ved-trær oppå brevet, så nissen ikke skulle fryse i julen.

Natten til julekvelden sov jeg nesten ikke, for da ventet jeg spent på om nissen la godter i strømpe- ne mine som jeg hadde hengt pent opp ved endestykket på sengen min.

Pappa sluttet tidlig på arbeidet juleaften, så klokken 12 spiste vi møljen. Siden gikk pappa ut for å hente juletreet. Vi gikk rundt juletreet og sang, vi tre, - vi sang alle julesangene. For å få omringet

treet, måtte to av oss ha et håndkle mellom seg. Etter å ha fått pakken min, spiste vi julematen vår: ribbe med tilbehør.

Så var kveldens store øyeblikk for meg: Pakken skulle åpnes! Ja, den pakken glemmer jeg aldri. Esken var stor, **veldig** stor! Da jeg åpnet den, stod jeg som fjettet og syntes at jeg nesten ikke fikk puste, for der lå en alle tiders stor sovedukke!! Den hadde et nydelig porselenshode, øyne som kunne lukke seg, - store, brune øyne med lange, fine vipper! Mørkebrune krøller! Kroppen var av tøy, men de ytterste armene var av celluloid. Og så alt det nydelige tøyet: undertøy, kjoler og sko, og utenpå hadde den rød flanelscape med svanedun rundt hetten. Ja, det var en drøm jeg aldri glemmer.

Sliten og trett, med den nyervervede skatt i armkroen, jumpet en trett jente opp i sengen sin, foldet hendene sine og mumlet lavt: «Kjære Gud Fader i himmelens slott. Takk for i dag jeg har hatt det så godt.»

Nora Bottegård

Janne 2B,
Stalsberg

Kirkebygget er i rute:

– Det blir vigsling på Kr. Himmelfartsdag, 16. mai

Det skyter i været på den gamle kapelltomta for tida. Åmot kirke begynner å ta form. Og folk er stadig oppom for å se på utviklingen.

Styreformann Per Ole Buxrud er såre fornøyd med tingenes gang.

- Hoved- og underentreprenører gjør en kjempefin jobb, og viser en god evne til å løse alle uforutsette problemer som dukker opp underveis. Så vi er i rute i forhold til framdriftsplanen, med klargjøring av bibliotekdelen i løpet av mars, og vigsling av kirkebygget på Kristi Himmelfartsdag, 16. mai. Nå har vi begynt å jobbe med å planlegge vigslingsseremonien og de nærmeste dagene etterpå. Da vil det skje mye i Åmot kirke.

- Blir det et tjenlig kirkebygg?

- Alt tyder på det. Vi får ulike typer lokaler som vil kunne fange opp mange slags aktiviteter. Arbeidsfellesskapet er klart nå: kirka vil romme kontorer til prest, kateket, diakon og organist. Noe vi ikke har avklart helt ennå, er hvordan vi skal ordne den daglige ledelses- og vaktmester-funksjonen. Det blir jo et stort anlegg å

Åmot kirke pr. 1. desember 1995

Foto: Eva Kylland Hauge

ta vare på. Kanskje en sprek pensjonist kunne tenke seg en deltid-jobb?

- Jeg har inntrykk av at det allereide er mange som er aktivisert i planleggingsfasen?

- Ja, det er virkelig noe av det gledeligste med å bygge en ny kirke. Interessen er stor, og det er virkelig mange som er villige til å være med og hjelpe til.

- Men økonomien må vel bekymre?

- Det er klart at vi blir liggende med en betydelig lånegjeld. Heldigvis har vi en relativt brukbar avtale med kommunen for bibliotekdelen, kirkegårdsfunksjonene og kirken. Selv om riktig mange har støttet oss med penge-gaver, er det fremdeles et stort behov for mer. Vårt bankgiro-nummer er 2270.03.08476.

b

En julereise

Vi skulle feire julen hos vår datter i Nordland. En natt på Dovrebanen, en dag på Nordlandsbanen. Stappfull buss fra Mo i Rana. Etter lang venting ble det satt opp ekstrabuss som kjørte svært fort for å ta igjen rutevognen og få oss over i den etterhvert som det ble ledig plass. Det var glatt og mørkt, og jeg syntes sjåføren kjørte vel fort. Men han er vel godt kjent med veien, trøstet jeg meg med. «Hvor skal vi over i den andre bussen?» spurte jeg. «Jeg vet ikke. Jeg har aldri kjørt her før,» var svaret.

Omsider kom vi fram til ferge nr. en. Avtalen var at vi skulle finne vår svigersønns bil på kaia med nøklene i så vi kunne kjøre over halvøya til siste kai. Ingen rød Lada var på kaia. Mange andre biler. Kanskje lenger opp i veien? Jo, der var den ulåst, men hvor var nøkkelen? I askebegeret? Ja.

Endelig startet den og jeg kjørte ned til brygga. Der hadde min kone stablet koffertene inn i en buss da hun trodde jeg ikke fant bilen. Vi fikk dem ut kort før den dro. Så var vi på vei i mørke langs en svinget, såpeglatt vintervei til siste kai på den andre siden av fjellet.

Oppe i fjellene lyste det fra vinduene i Omegastasjonen. Skipene ute i havet hadde da satelittnavigasjonen å hjelpe seg med. Vi måtte ta oss frem på holken på egen hånd. I Kilboghavn skulle vi etterlate bilen, og vente på sjarken til Kyrre, nåboen som hadde lovet å hente oss. Vi kunne se lysene fra Oldervik på andre siden av fjorden, men hvor var sjarken? Jo, der skimtet vi en lanterne.

Så fikk bestefar og bestemor feire jul med barnebarna til slutt.

Besta og Best
Rolf-Magnus Ravnsborg

Noen juleleiker i stedet?

Hvorfor ikke prøve å trykke på Av-knappen på TV'en noen ganger i jula, når familien er samlet? Lenge siden dere hadde noen gode, gamle familieleiker? Nedenfor følger noen forslag (hentet fra "Den norske juleboken," av T. B. Joner):

Brevet

Sett dere rundt et bord med blyant og papir. Først finner dere ut hva slags brev dere vil skrive: kjærlighetsbrev, reisebrev, fødselsdagsbrev, gratulasjonsbrev til bryllup e.l til en i selskapet.

Førstemann skriver en setning øverst, og bretter over slik at neste mann ikke kan se hva som står, bare første ord i setningen. Alle gjør det samme. Alle får et ord som neste setning skal fortsette med, osv.

Sistemann lager en hilsen og underskrift, og så leses brevet opp.

Pakken

Pakk inn godteri, gjerne en sjokoladeplate, flere lag papir med hysing rundt. På bordet legger du et par votter, et par solbriller og kniv og gaffel.

Kast terning etter tur (med solen). Den som først får en sekser skal fort ta på seg solbrillene og vottene, og pakke opp og skjære seg en bit av sjokoladen. Deltakeren har ikke så god tid, for de andre fortsetter å slå terningen etter tur, og den første som igjen får en sekser, overtar utstyret og fortsetter.

Det blir sikkert flere runder, for det er ikke lett å få opp knuten med votter på.

Stol-leken

Stoler settes enten med ryggene mot hverandre eller i ring. Det må være en stol mindre enn det antal-

Soein, 2. kl., Vikersund

let deltakere som er med i leken.

En spiller musikk (piano, gitar, trekkspill, grammofon, radio. Du kan også tromme, klappe, skramle med lokk e.l.)

Musikken starter, og alle går rundt stolrekken. Når musikken stopper, skal alle raskt finne en stol å sette seg på. Den som ikke finner en ledig stol er ute av leken. For hver omgang fjernes en stol. I siste runde er det to deltakere og en stol. Vinneren er den som rekker å sette seg når musikken stopper.

Eple- eller appelsinstafett

To lag stiller opp rett overfor hverandre. Den ytterste på hvert parti får et eple eller en appelsin under haken. En liten ball kan også brukes.

Når startsignalet går, skal frukten sendes fra hake til hake til den siste i rekken. (Evt. tilbake til den

første hvis det er få deltakere.)

Hvis frukten faller i gulvet, er det avsenderen som må plukke den opp igjen, NB! uten å bruke hendene.

Påkledningsleken

Del inn deltakerne i to lag. Dere trenger to koffert(er) eller bager som fylles med klesplagg. Gamle, rare plagg, hatter osv. er ekstra morsomt. Det skal være like mange plagg i hver koffert.

Koffertene settes på gulvet. Startsignalet går, og de to deltakerne fra hvert lag skal åpne hver sin koffert, ta på seg klærne, gå en bestemt rute, legge plaggene tilbake i kofferten og lukke den. Den som først blir ferdig, har vunnet.

Spesielt morsomt kan denne bli hvis den gjennomføres med bind for øynene.

– Før 1983 måtte vi ofte stave etternavnet vårt. Det har nesten ikke skjedd siden.

- Det var mer snørike vintre i 60-åra. Og mye ski for ungene. Det var fine forhold for barn å vokse opp den gang, hevdet Gunhild og Arne Oddvar Fidjestøl.

Julekaker fra Vegårdshei på bordet, såkalte søsterkaker. Riktig godt smaker de. Og Gunhild går til og fra og sørger for kaffe. Det mangler ikke på gjestfrihet oppi Engerhagen.

I år er det 30 år siden Gunhild og Arne Oddvar Fidjestøl kom til dette huset på Åmot. Det var kommunal bolig den gangen, siden fikk de kjøpt det. Og her har de da blitt brakt opp, alle seks Fidjestøl-barna: Ole Gunnar, Arnfred, Øystein, Anne og John, og så til slutt Oskar. Som for øvrig ble båret til dåpen av storebror Ole Gunnar på selveste konfirmasjonsdagen hans.

Nå sitter opphavet aleine igjen. Men det er ikke tid for mimring ennå. De er såvidt over 60, og fortsatt svært så yrkesaktive. Gunhild i hjemmesykepleien,

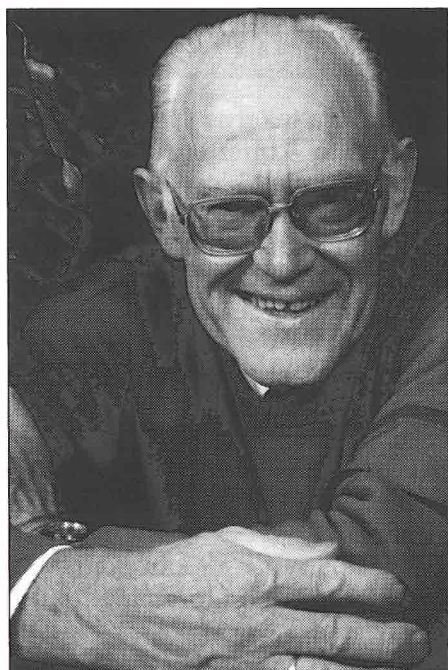

Foto: Eva Kylland Hauge

Arne Oddvar som lærer på Buskerud Rehabiliteringssenter. Skjønt det er vel som mangeårig rektor på Enger han har vært mer kjent.

- Modum har vært en veldig god bygd å bo i. Her er lite oppriven- de strid, og mye gode mennesker. At vi har vært her i 30 år skulle jo være et bevis for at vi trives.

Søsterkaker fra Vegårdshei, ja. De er nettopp tilbake etter en tur til stedet sitt der. Vegårdshei i Aust Agder er Gunhilds heim-plass. Arne Oddvar vokste opp enda litt lengre vestover, i Øyslebø i Vest Agder.

"Jeg har nok savnet et godt fang å sitte i da jeg vokste opp."

Ikke så veldig sentralt akkurat inne i Høye-bygda i Øyslebø, med 2 1/2 km til nærmeste nabo. Arne Oddvar var yngstemann etter to brødre og en søster. Faren arbeidet i kommunen, og stod for både herredskasse, trygdekasse og folkeregister, og var sekretær for herredsstyret. Det ble mye eldste bror som dreiv garden. Men Arne Oddvar måtte tidlig med i gardsdrifta. 7 år gammel var det bl.a. hans jobb å kjøre melka og posten med hest morgen og kveld, 2 1/2 km hver veg, fram til bussen på Høye, i all slags vær og på all slags føre. Og ny tur samme veg på skolen annenhver dag.

Moren døde 1.april 1940. Da var Arne Oddvar 5 1/2 år gammel.

- Jeg har nok savnet et godt fang å sitte i da jeg vokste opp, sier han i dag, ettertenksomt. Ellers er historiene tallrike fra skoleårene under krigen. Det var

mange tyskere på Øyslebø. En dag han skulle til skolen, drev de treningsskyting tvers over vegen. De stoppet opp og ventet til han hadde passert, og så begynte de igjen.

- Arne Oddvar som gutt?

- Egentlig er det litt av et under at jeg har vokst opp. Flere ganger har jeg vært oppi ulykker som det var utrolig jeg kom fra med liv og helse i behold. Jeg var nok litt uvøren også.

Samtidig vokste Gunhild opp på en liten husmannsplass i Vegårdshei, som var blitt frikjøpt fra Aallgodset i 20-åra. Gunhild var eldst av tre. Små forhold var det, og avsides. Det var ikke bilveg fram, men de kunne se til naboen, og den lille skolen var bare 100 m unna.

- Det var jo ganske praktisk, for da trengte jeg ikke tenke på å ta med regntøy og sånt.

Gunhild gikk på skolen 6 dager i

Foto: Eva Kylland Hauge

Foto: Eva Kylland Hauge

trekk annenhver uke. Læreren hadde også en annen skole han dekket. Gunhild husker ennå hvordan han kom syklende om sommeren og på ski om vinteren. Litt av en spreking, - det var 12 km fra der han bodde. Han var nøye på tida, og hadde en fast tur hver dag bort til naboen. Først seinere forstod hun at det var for å få med seg nyhetene fra London. Naboen hadde en radio gjemt i hønsehuset.

- Jeg likte nok skolen veldig godt. Jeg kan ikke huske annet enn at det bare var moro.

Tid for litt regi-anvisning der jeg sitter i Engerhagen med Vegårshei-kakene. Nå har vi Arne Oddvar der borti Vest Agder, vel ferdig med folkeskole. Og Gunhild et godt stykke lengre aust i Agder, med folkeskole og fylkeskole og en liten huspost. Nå nærmer vi oss med dramaturgisk dristighet tiden for deres første møte. Sted: Birkeland folkehøgskole ved Lillesand, hvor de gikk samme år. Men bare et forsiktig

første møte. Ennå ikke de store vibrasjoner. Det må ennå gå litt tid. Vi bør først en liten omveg om yrkesvalgene.

For Gunhild startet det kanskje med at hun var på sykehus som 12 åring og fikk tatt blindtarmen. Det vekte en viss interesse. Som ble forsterket da hun arbeidet som samaritt ett år etter folkehøgskoletida. Hun kom inn på sykepleien på Menighetssøsterhjemmet i Oslo. Om ikke det var vanskelig økonomisk og det hele?

"Jeg kom fra et bryllup. Det var mulig det tente meg litt."

- Nei, jeg syntes jeg hadde det fint. Vi arbeidet jo hele tida samtidig med studiene. Og jeg husker jeg fikk 48 kr i lønn i måneden, samt gratis kost og losji.

Det var ganske strengt å være sykepleie-elev den gangen. Det

ble lite tid til annet. I 1955 ble Gunhild innviet som menighets-søster og begynte i Glemmen.

For Arne Oddvar ble det lærerskolen i Oslo.

- Det var nok de lærerne jeg hadde hatt som hadde satt sine spor.

Tida i Oslo minnes Arne Oddvar med glede. Særlig stor pris satte han på å ha Trygve Bull som klassestyrer. Han har hatt kontakt med Bull siden den gang. Ellers var han spesielt interessert i sang og musikk.

Han og Gunhild hadde nok fulgt med hverandre sånn litt på avstand. Men da Gunhild ble menighetssøster, trodde Arne Oddvar at hun også hadde avgitt løfte om sølibat.

Et interessant regi-poeng, tenker jeg der jeg sitter i godstolen og noterer. Men nå nærmer vi oss det virkelige spenningspunktet.

Forts. s. 19

Monica, 2. kl., Vikersund

Iselin, 2. kl., Vikersund

Ole-Bjørn, 2. kl., Vikersund

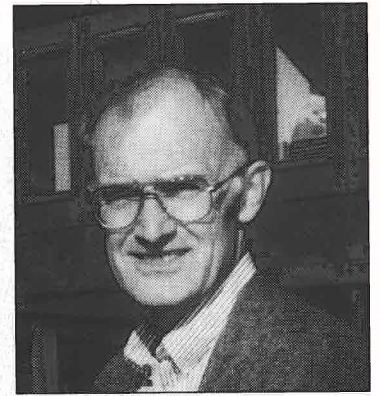

Renate, 3. kl., Vikersund

Heida, 3. kl., Vikersund

Midt i hverdagen

Kjell Åke Lappen
tidl. helse- og sosial sjef
Vikersund

Etter 14 år i helse- og sosialetaten:

Vi må se på kommunen som en helhet

Oppgavene innenfor helse- og sosialsektoren har økt sterkt i de fjorten årene jeg har vært i Modum. Samarbeidet om oppgaveløsning mellom fagpersoner, folkevalgte og brukere har gitt gode resultater.

Selv om enkeltpersoner og grupper iblant har klaget, og iblant med rette, så har de fleste klage-mål blitt brukt konstruktivt til bedre å forstå hvor skoen trykker.

Jeg ser en del oppgavefelt hvor Modum innenfor helse- og sosialsektoren med fordel kunne ha vært kommet lenger, og nevner et par områder:

- Et større antall boliger til omsorgsformål for eldre, funksjonshemmede og andre vanskeligstilte.
- Et bedre forebyggende rusvernarbeid samt ettervern overfor rusbrukere.

Det kunne nevnes flere områder med behov for øket innsats. Men

det er viktig å vektlegge at mange positive resultat er oppnådd og ikke klage for mye, – for det skaper mismot.

I plansammenheng derimot kan det være et råd å ta med en fullstendig liste over tiltak en gjerne skulle ha gjennomført. En økonomiplan mangler noe vesentlig dersom en ikke blir flinkere til tydelig å liste opp tiltak som står på «vent».

I våre dager stilles et berettiget krav om effektivisering. Det er i denne sammenheng viktig å være ærlig på at effektivisering i mange tilfeller betyr å ta noe fra et område for å få til noe annet. Det kan også være at kvaliteten på tjenester som ytes må senkes i forhold til hva fagpersoner finner ønskelig.

Den som arbeider på et sektorområde kan bli for opptatt av sin sektors behov.

Jeg har blant brukere av tjenester på helse- og sosialetatens område iblant hørt at det brukes for mye til kultur, frivillige organisasjoner og idrettsformål. Mitt inntrykk er at fagpersoner og folkevalgte innenfor helse- og sosialetaten stort sett er enige om at behov for økte rammer ikke kan føre til at kultursektoren eller andre sektorer gis for dårlige vilkår.

Kommunen må sees som en helhet.

Jeg innser at politikernes handlefrihet blir ganske trang i årene som kommer. I denne situasjonen trenger vi dyktige politikere. Om få år tror jeg folk flest igjen vil få større interesse for lokalpolitikk. Fordi: Når det må tas fra et område for å få løst nødvendige oppgaver på et annet, – da vil det bety svært mye å ha innsiktsfulle personer til å ta beslutningene.

Kjell Åke Lappen

© Joel Kaufmann / Moses Media, Oslo

Familien Fidjestøl, før Oskar ble født

Fortsettelse fra s. 15

En dag i 1956 er Gunhild på gjenreise i Oslo, og har litt ledig tid. Hun stikker oppom der hun vet Arne Oddvar bor, og treffer ham helt tilfeldig, i det han er på veg ut med sykkel. ("O sykkelstyre...!" tenker jeg.)

- Jeg kom fra et bryllup. Det var mulig det tente litt, medgir Gunhild.

- Nå ble det litt mer fart i sakene, sånn sett, sier Arne Oddvar.

Det ble giftemål sommeren 1958. Arne Oddvar arbeidet da i Oslo, men de flyttet sammen til Kristiansand. Etter tre år der bar det nordover til Meløy, nærmere bestemt Halså og Glomfjord. Nå ble det tilværelse hjemme med de etter hvert tre første barna for Gunhild. De trivdes med alt det nordnorske, - de intense vårgrønne farger, lyse kvelder, gode naboer og kaffebesøk endog etter midnatt.

- Det var ei kjempegod tid. Hadde det ikke vært så langt unna familien, så hadde vi kanskje blitt.

Men det ble Åmot i 1965, og Arne Oddvar overtok som ny rektor en

godt utbygd Enger skole. Det var travle tider. Tre kretser var slått sammen det året. Skolen var 7 årig fram til 1972. Arne Oddvar hadde 24 timer undervisning, og skulle så være rektor ut over det. Han husker selv godt fra den første tida alle de nettene han satt oppe for å få i orden overføring og kartotek-føring av læremidler og boksamlinger fra de nedlagte skolene.

- Men det var ei god tid og en god krets å arbeide i. Jeg hadde en enestående skolesjef i Leren. Og en stabil og flott gjeng lærere å samarbeide med.

Hans medarbeidere fra denne tida er heller ikke snaue i godord om rektor Fidjestøl: Han var den fødte tjener, - noe som er en uvanlig og meget god lederegenskap. Han la alt til rette, og sparte seg ikke for å ordne opp i ting.

Arne Oddvar følte at han fikk brukt mange sider ved seg sjøl i denne jobben. Noe lærerkoret, de såkalte "Arne Oddvars" var et godt eksempel på. Den vanligvis noe alvorlige rektor hadde glimt i øyet, og kunne slå til med overraskende opptredener, som f.eks. utkledd som småjente sammen med rektor Strømmen i "Tuppen

og Lillemor". Kjempesuksess!

I 1987 hoppet han av rektor-jobben, til enkeltes overraskelse, og begynte som vanlig lærer igjen, i voksenopplæring på Buskerud Vanføreheim.

- Jeg hadde for lengst bestemt meg for at jeg ikke skulle bli pensjonist i rektor-jobben. Vi har mange eksempler på folk som har slitt seg i stykker i 60 årsalderen.

"De var jo ganske aktive. Men de hadde hverandre å leike med."

Gunhild hadde vært hjemme med barna i 10 år før hun begynte som sykepleier igjen. Først litt vikariat, seinvakter og nattevakter. Så fast i hjemmesykepleien fra 1978.

- Jeg har trivdes godt der. Det var faktisk mer slitsomt før. Nå som tjenesten er delt i regioner, er det blitt bedre.

Folk som har hatt med Gunhild å gjøre, kan ikke få fullrost henne. Hun må være den fødte sykepleier. Bare måten hennes å være på, virker beroligende i seg selv, sies det.

Nå sitter de to og har sitt første år

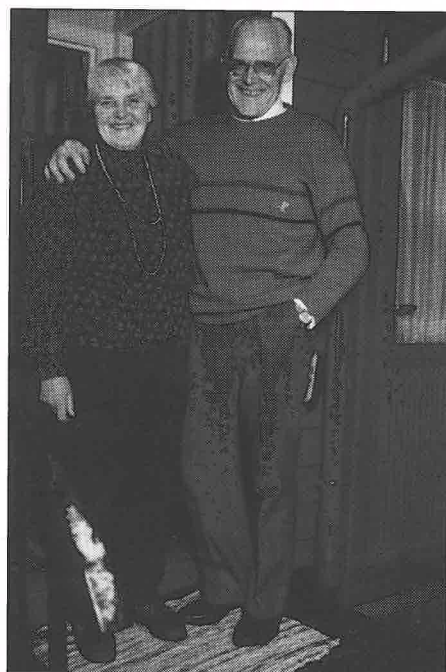

Foto: Eva Kylland Hauge

uten egne barn i huset. Yngstemann Oskar dro på folkehøgskole på Gjøvik i høst. Hvordan det har vært å være foreldre til seks barn? Tett må det da ha vært: 4 år mellom de tre eldste, så tvillingene to år etterpå, før 8 årshoppet til Oskar. Ungene sier selv om foreldrene at de hadde en kombinasjon av trygghet, respekt og klare grenser, men de fikk lov til å prøve ut mye.

- De var jo ganske aktive, medgir Gunhild. Men de hadde hverandre å leike med. Og mange kamerater. I antall var det en hel skoleklasse i Engerhagen. Men det var jo fine og snørike vintre den gang, så det ble mye ski. Vi bodde jo rett ved Sundby-bakken. Apropos snø: jeg husker vi kom hjem etter en påsketur en gang, det må ha vært i 67, da måtte vi grave oss fram til inngangsdøra. (Taket var ryddet for snø.)

Arne Oddvar forteller smilende om den tida da de tre eldste konkurrerte i hopp, og han dro omkring på renn hele vinteren. Som regel var de 7 personer i den lille folkevogna med tvillingene i bagasjerommet bak baksetet. Etter hvert ble det eldstemann som ble mest kjent. Men han startet som hopper på mors ski.

- Han var flink til å fokusere skik-

Foto: Eva Kylland Hauge

kelig på det han gjorde, og velge bort andre ting.

Om de selv har hatt tid til hobbyer og interesser?

Gunhild har vært aktiv i en misjonsforening hele tida. Mens Arne Oddvar gjerne skulle ha hatt mer tid til sang og musikk. Men han trives særlig godt med skogsarbeid på eiendommen de har i Vegårshei.

- Som pensjonist gleder jeg meg til å arbeide med tre og jern. Jeg

har forming som tilleggsgutdannning fra Notodden, og liker å bruke hendene.

- Hva med de store spørsmål i livet?

Gunhild forteller at de ikke pleide å gå i kirke hjemme, - det var for langt unna. Men hun har alltid vært klar over troen, - det har vært en grunnholdning som hele tida har ligget der.

Også for Arne Oddvar var kirka for langt unna. Men i Høye-bygda foregikk alt foreningsliv for hele bygda under krigen på bedehuset. I Oslo-tida forteller han at han sleit med tvil og tro. Men det var vanskelig å være uten troen.

- Jeg har ikke svar på alt, det er mange spørsmål igjen. Men det er meningsløst vanskelig å klare livet foruten.

Vi har blitt sittende lenge nå, og jeg tror jeg har greid å fortære de fleste Vegårshei-kakene.

Gunhild og Arne Oddvar trives med sin tilværelse i Engerhagen, vel vitende om og godt fornøyd med at ingen av dem er den mest berømte Fidjestøl, - ikke en gang i Modum.

- Før 1983 måtte vi ofte stave etternavnet vårt for fremmede. Det har nesten ikke skjedd siden.

berger

Fortsettelse fra s. 4

Det er en del merkelige motforestillinger på dette området.

Nå glemmer jeg meg nesten, men en utmerket idé ville være å gi et

gavemedlemskap i Naturvernforbundet. Vi er heldige som har et aktivt lag her i Modum som jobber konkret med lokale saker.

- Men du må få det med igjen at poenget ikke er å skape dårlig

samvittighet. Dette handler om positive verdier. Om hva som egentlig er viktig for oss. Og om hvordan vi kan gjøre positive valg slik at vi blir mer fornøyd.

b

Den nye kapellanen:

- Det skal bli spennende å bli med på Åmot

- Ja, jeg har positive forventninger, og gleder meg til å komme i gang. Det skal bli spennende.

Ingen tvil om at vår nye kapellan, Kjell Roger Isene, ser fram til å begynne i januar. Doktorboligen på Åmot, som blir kapellan-bolig igjen, blir innflyttet av familien Isene rett over nyttår. Tirsdag 9.januar blir den første arbeidsdagen, og søndag 14.januar blir det innsettelse i Nykirke med prost.

Kona Marit, som er ergoterapeut, har fått stilling på Modum Bad. Så familien synes det har lagt seg godt til rette. Hva Målfrid på 6 år og Trygve på 2 år synes om å flytte fra Vardø til Åmot, har vi ikke fått bragt på det rene ennå.

Kjell Roger Isene er fra Lote i Nordfjord, vokst opp på et småbruk. Etter vanlig skolegang og deretter folkehøgskole og militære ble det kristendomskunnskap grunnfag i Bergen. Det var der det ble klart for ham at det skulle bli teologi. Hvilket etter hvert ble fullført på Menighetsfakultetet, og med praktikum på Universitetet.

Det er en relativt ung kapellan som kommer til Åmot, - 34 år har Isene rukket å bli. Han har 1 1/2 år bak seg som stasjonsprest på

F.v. Trygve, Marit, Kjell Roger og Målfrid Isene.

Gardermoen, og fram til nyttår 3 1/2 år i Vardø. Isene synes det blir en interessant situasjon å begynne nå, midt i kirkebygginga på Åmot.

- Jeg synes folkekirka er verdifull. I de siste åra har kirka fått større betydning for folk. Det skal bli spennende å få være med på det som skjer på Åmot, og bli kjent med stedet og med folk der.

Det blir ikke mye fritid for en prest. Men Kjell Roger Isene fin-

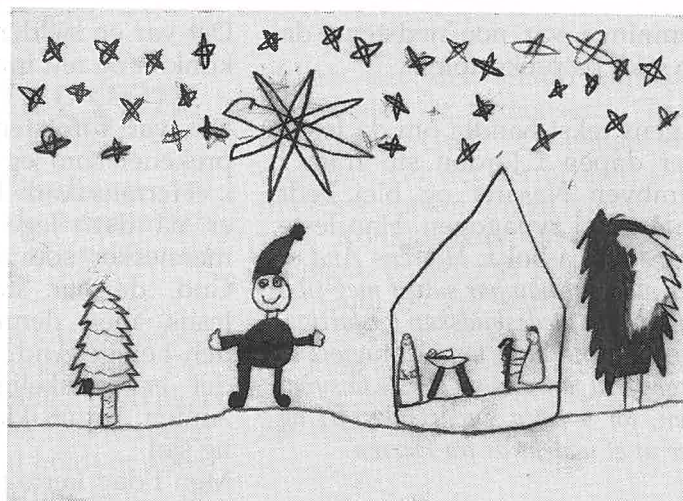
ner gjerne fram joggeskoa når høvet byr seg, og er ellers svært glad i å lese. Og i det siste er det blitt noen timer foran dataskjermen, - et spennende hjelpemiddel, synes han.

Men dataen må nok snart pakkes ned sammen med alt det andre. De får ca. ei uke over nyttår til å flytte ut av Vardø og inn på Åmot. Vi ser fram til dere kommer!

b

Marius, 2. kl., Stalsberg.

Per Øyvind, 2. kl., Stalsberg.

Tanker fra en adventsgudstjeneste

Eventyret oppfylt i Heggen kirke!

Sted: Heggen kirke.

Tid: 1. søndag i advent kl. 11.00.

Til stede: 35 mennesker, inkl.

3 dåpsfølger.

Prest: Jon Mamen.

«Her var det enda bedre plass enn vanlig,» var det første som slo meg da jeg kom inn i kirka denne noe råkalde dagen som skulle innlede et nytt kirkeår. Skal du treffe moingen, nytter det lite å leite i kirka en vanlig prekensøndag.

Tankene gikk først til en usedvanlig vellykka skolegudstjeneste med 180 aktive deltakere 2 dager tidligere. Så sveipa de innom siste møtet i Fellesrådet hvor det skulle falle en avgjørelse i en liten dragkamp mellom kirkestedene om hvor mange gudstjenester hvert sted skulle ha hvert år.

«Kanskje vi skulle samle alle på ett sted å lage en festlig start på det nye året,» tenkte jeg. Penger spart i kommunekassa.

Så tar vi første verset av en sang vi ikke kan. Dessverre, for Svein Ellingsen har jo så mange andre fine og innholdsmetta salmer, men de som fylte benkene i dag, hadde nok ikke fått med seg hans nye adventssalme.

Stemninga var noe nedstemt da Jon gikk på prekestolen.

Dagens tekst handla om da Jesus etter dåpen i Jordan sto fram i heimbyen Nasaret og blei bedt om å tale i synagogen. Han leste da fra Jesaja-boka: *Herrns Ånd er over meg, for han har salvet meg til å forkynne et gledesbudskap for fattige. Han har sendt meg for å kunngjøre at fanger skal få frihet og blinde få synet igjen, for å sette undertrykte fri og rope ut et nådens år fra Herren.*

Advent-adventure-eventyr, det er

samme ord. Det handler om forventninger om noe utrolig som kan komme. Prinsen som vekker Tornerose og hele slottet, gutten som henter kongsdattera i berget, hele vår folkekultur er full av det samme budskapet som Jesaja skreiv ned for 2500 år sia og som Jesus tok opp i den første offentlige talen sin etter Lukas.

Og en dag blir eventyret virkelighet.

Budskapet er helt konkret - fanger settes fri, sjuke blir friske, taperne får sitt tilbake. (Nådens år var hvert 50. år i Israel, da gikk jorda tilbake til de som hadde måttet pantsette og selge den i dårlige tider.)

Jon viste til begivenheter de siste åra: jernteppet som falt, apartheidsystemet som falt sammen. Samtidig er det massevis av urett igjen i verden. Kanskje 1 milliard mennesker får for lite mat, millioner blir bokstavelig talt blinde fordi de mangler noen kroner til virksom medisin.

Og pengestrømmen går i dag den gale veien: Fra fattige til de rike. Gjelda er så stor at den hjelp som gis, går tilbake til kreditorene som avdrag og renter.

Det var en sjeldent god preken – konkret og rett inn i vår egen tid.

Det var forresten ett element i prekenen som jeg beit meg merke i. «Herrens Ånd» hvem (eller hva) er nå det? Jeg kjenner mange mennesker som sier de trur på Gud, de har stor sympati for Jesus, men denne svadaen om den hellige Ånd? Jeg er enig i at det er vanskelig å få tak på Ånden. Jeg er ikke spesielt åndelig sjøl.

Men i dag lærte jeg det på en ny måte. Ånden er «fortelleren», sa

Jon. Det er den som forteller eventyret slik at vi tror på en oppfyllelse. Eventyret er det som skal komme. Ånden er den som forteller på en slik måte at vi blir grepet av det.

Noen ganger blir du klokere av å gå i kirka. Kanskje flere skulle prøve det.

Wermund Skyllingstad

"Våre broer" - nytt forsøk

I forrige nummer ble Per Neverliens dikt "Våre broer" sitert under diktspalten. Grunnet et lite arbeidsuhell ble de 8 siste linjene i diktet utelatt. Beklager. Det sier kanskje litt om diktets kvalitet at det som ble trykt, sto overraskende godt på egne bein! Men Per Neverlien og vi alle fortjener likevel å få det i sin helhet:

Våre broer

*Der er skjebne
i våre norske broer
de små klopper
de tømrede utkragebuer
og mektige spenn i
stål og betong*

*De knytter
andre siden til denne siden
og denne siden til andre siden
bygder til byer
øyer til fastlandet
og landsdel til landsdel
deg til meg
og meg til deg*

*over dem vandrer vi ut
i verden
og over dem vandrer vi hjem
styrter de sammen
reiser vi dem igjen*

*Jeg vil gjerne i dette
se en nasjons vilje
til enhet*

*for det er sant når jeg sier
at der er skjebne i
våre norske broer*

Skal – skal ikke?

Vi var kommet til siste dagen på folkehøyskolen, og ikke minst siste natta. Det lå nemlig alltid litt spenning i luften foran den. Sjøl elever som hele året hadde greid å «holde seg på matta» og tilsynelatende akseptert alle skolens regler og lover, tok iblant friheten på forskudd den natta. Det kunne jo få bitre følger, siden oppførselskarakteren ennå ikke var satt.

De som gikk på folkehøyskole for 30 år siden, vet det var regler for lesetid, tid da elevene skulle være på rommet, når lyset skulle slukkes, og det var ikke tillatt for jenter og gutter å besøke hverandre på rommene. Det var faktisk litt av en begivenhet da meldingen kom: «Søndager mellom kl. 16 og kl. 18 kan elevene besøke hverandre på rommene.»

Ja, det var med bankende hjerte jeg gikk til inspeksjonsjobben denne siste kvelden i skoleåret. En vakker maidaag var gått over i midnattens tussemørke. Jeg konstaterte med glede at det var forbausende stille og fredelig der jeg vandret rundt med alle «følehorn» ute.

Mange gode opplevelser fra skoleåret fylte meg med takknemlighet. Så heldig jeg er som har et så rikt og givende yrke, tenkte jeg, og kjente samtidig trøttheten sige innover meg. Kanskje jeg også kunne ta kvelden snart?

Akkurat da fikk jeg øye på Åse

ute på gårdsplassen. Sannelig, – hun var på vei mot gutteinternatet. Også gutteinternatet, da! Dessuten skulle alle være på rommene sine nå. Jeg ble helt fortvilet. Åse var en av de kjekkeste og greieste jentene, så positiv og flink, med fart og humør. Jeg hadde hatt god kontakt med henne, og det hendte mer enn én gang at vi hadde hatt en prat sammen på sengekanten etter rosigalet var gått.

Nå hadde ikke året vært helt problemfritt for Åse. Hun var det vi kaller «gutte-gær'n», og impulsiv som hun var, mistet hun iblant kontrollen over seg sjøl, og det var ikke bra på en folkehøyskole. I alle fall ikke for 30 år siden. Det hendte nok at jeg måtte ta henne i forsvar overfor de andre lærerne.

Men hvordan skulle jeg takle dette? Det var virkelig et dilemma! – Jeg var så bedrøvet. Skulle jeg gi meg til kjenne for henne? I så fall ville det bli en sak jeg måtte legge fram for lærerpersonalet når vi skulle sette oppførselskarakterene, og da ville Åse miste sjansen til å komme inn i sykepleien. Skulle jeg virkelig sette en bom for hennes videre liv? Det var så sterkt å tenke på at hennes framtid lå i mine hender.

På den andre siden. – Hva med mine kolleger? Hva ville de tenke?

Jeg kjempet og bad om Guds ledelse. – Da datt ordet ned i meg: «Hva kommer dette deg ved! Følg du bare meg!» – Vel vitende om at dette Bibelordet hørte hjemme i en helt annet sammenheng,

Solveig
Nordset
Åmot

ga det meg en forunderlig fred for å tie. Det ble en hemmelighet mellom Gud og meg. Jeg måtte legge Åse i Guds hender og be han ta seg av henne.

Årene gikk. Åse var ofte i mine tanker og bønner. Plutselig en dag kom det brev fra henne. Etter 3 års utdanning stod hun nå foran avsluttende eksamen i sykepleien. Men hun våget ikke gå opp til eksamen før hun hadde lettet sin dårlige samvittighet for meg og bekjent hva hun gjorde siste natta på folkehøyskolen. Hvis hun ikke fikk min tilgivelse, ville hun trekke seg fra eksamen.

Så jublende glad jeg var da jeg kunne skrive tilbake og fortelle at dette hadde jeg visst hele tiden, og min tilgivelse hadde ligget og ventet på henne!

Så hadde altså Gud arbeidet med Åse disse årene. Nå først turde jeg fortelle skolens rektor – min mann – hva jeg hadde båret på så lenge. Og vi var enige om at det var en sterk anskuelighetsundervisning om Guds nåde.

Guds tilgivelse ligger og venter på oss, men vi må komme og hente den sjøl!

Solveig Nordset

1000 års kristendom i Heggen

Søndag 12. november ble kirkens 1000-års jubileum feiret i Heggen kirke. Det var god oppslutning fra alle bygdas menigheter. Frelsesarmeen og pinsevennene deltok med tekstlesning. Kommunestyrets representanter var også spesielt invitert.

Dagens tekster handlet om tilgivelse. Jon Mamen holdt prekenen og knyttet dette temaet til det nye

som skjedde ved kristningen av Norge. Før hadde hevnen fått stor plass. Nå ble tilgivelsen det viktigste.

Etter gudstjenesten var det kaffe på Menighetssenteret. Der bugnet det av deilige bløtkaker som menighetsrådet hadde sørget for. Per Arne Dahl holdt et glimrende kåseri: "Trur Gud på moingen?" - Ved bekjentgjørelsen i

kirken var det snudd om på spørsmålet og annonsert: "Trur moingen på Gud?" Da temaet ble oppklart, var det derfor med stor interesse forsamlingen ventet på svar. Konklusjonen var klar: Om moingen er aldri så pessimistisk, har Gud tro på ham! Dagens tema ble nok en gang understreket med at vi har en romslig Gud som er raus med tilgivelse selv når troen vår svikter.

Gamle menighetsblader

På Dokumentasjonssenteret på Morud samlet Blaafarveværket mye lokalhistorisk materiale.

De har bl.a. det aller meste fra menighetsbladets vel 50 årige historie. Men noe mangler. Derfor denne utlysning i våre spalter: Hvis noen har liggende noe av det som følger nedenfor, er Tone Sinding Steinsvik interessert i å få kontakt (tlf. 32 78 28 00).

Mangler:

- 1941: Mai, februar
- 1942: Juni, november, desember
- 1943: Hele årgangen
- 1944: Hele årgangen
- 1945: Januar, februar, mars, april, mai, juni, juli, august
- 1946: Oktober
- 1947: Mai
- 1948: Januar, juni
- 1949: Februar
- 1953: Mars
- 1954: September
- 1955: Oktober
- 1958: November
- 1962: April, oktober, desember
- 1963: Mars, juli, oktober, november

Vaaraan's juletreffester:

For alle voksne sammen med Eldres hyggestund blir torsdag 28.12.95 kl. 16.00. Utlodning. Alle hjertelig velkommen.

Speiderne og andre barn med familien blir 03.01.96 kl. 18.00. Utlodning. Alle hjertelig velkommen.

«Så går vi rundt...»

Julefesten til Enger Misjonsforening blir som vanlig på tjuendedag, 13.januar kl.1830. I år er det på en lørdag. Modumheimen har også denne gang vært så elskverdige å la oss få komme dit, og vi takker betjeningen for all den gode hjelpen de gir oss.

Litt av en sensasjon i år er at Modumheimens eget kor skal synge. Det er ca. 25 av Modumheimens egne beboere som øver en time hver tirsdag. Vi har dessuten vært så heldige å få Per Anders Øien til å komme og spille obo.

Kveldens talere er kretssekretær Erling Nyvold og misjonær Torill Korsvik. Det blir som vanlig bevertning og kollekt. Alle er velkommen!

SN

2. juledag

26 desember er 2. juledag. Fra gammelt er dagen også minnedag for Stefanus, den første kristne martyr vi kjenner. Ved gudstjenesten på Vikersund menighets-senter 2.juledag kommer dette minnet til å bli markert. Det arbeides også med å lage en kirkekaffe denne dagen.

Forts. fra s. 31.

Døpte Nykirke

- 8/10 Sondre Varsla Martinsen
- 29/10 Karianne Pedersen
- 19/11 Helene Braathen
- 3/12 Marthe Holte
- 3/12 Lars Bratvold Bonnegolt
Andreas Skuterud Solberg

Døde Nykirke

- 17/10 Kåre Næss
- 27/10 Olav Holmsen
- 14/11 Torbjørn Wold
- 22/11 Arvid Donstad
- 13/10 Martha Klægstad

Døpte Snarum:

- 14/7 Hans Anders Aamodt
- 27/8 Fredrik Vangen Grønvold
- 3/9 Camilla Aurland Jahr
(Vestre Spone)
- 10/9 Simen Jarness
- 10/9 Celina Sandum Steensen
- 22/10 Ida Reierstøl Holm
Marte Valstad
Andrea Svendsen
(Vestre Spone)
- 19/11 Kristine Bråthen

Vigde Snarum:

- 26/7 Bjørn Vidar Leithe og
Liv Aasand (V. Spone)
- 5/8 Trond Ole Pedersen og
Mona Jahr (V. Spone)
- 19/8 Geir Kristoffer Skretteberg
og Kari Anne Dukefoss
(viet i Holmen kirke)
- 19/8 Runar Asbjørnhus og
Kristine Aamodt
- 16/9 Jan-Ove Indresæter og
Hilde Larsen

Døde Snarum:

- 21/7 Karsten Wilhelm Olander
- 4/8 Maren Ødegaard
- 12/8 Knut Saastad
- 12/9 Martin Brunen
- 5/10 Svein-Tore Rolid
- 18/10 Karin Moe
- 7/11 Guri Johansen

Bokanmeldelse:

Når dyra løser menneskelige problemer

Sverre Therkelsen: Hauk og due og andre historier. Eventyr for voksne.

Denne boka bør leses av alle som ønsker mer innsikt og livsvisdom. Menneskelige gleder og sorger adopteres av dyr, fugler og ting. Stilen minner om H.C.Andersens samtidseventyr uten at forfatteren ønsker å utfordre den store folke-

dikter. Med mye humor og varme lar han dyrene finne løsningen på mange menneskelige problemer.

Hør bare hva Vis-Ugle sier i sin samtale med ekteparet Fink som krangler så fælt: - For oss fugler er livet nokså kort. Dere skal finne ut hva dere vil si til den andre når dere snakker for siste gang.

Boka forteller også om Maur BZ4 - han som vil så gjerne tenke. Våger han å velge et radikalt brudd med rutinetilværelsen? - Ekornbarnas felles onkel er invalid - og gledespreder. Med god grunn formaner han alle til å være barn mens de kan. - Hauk og due blir et lykkelig ektepar mot alle odds. Men de må betale prisen.

Boka egner seg spesielt godt som høytlesningsbok og kan illustrere mange tema. Det er ikke uten grunn den er tilegnet Per Aabel.

Vellykket besøk:

Mye arbeid, men store opplevelser

Den siste uka i oktober gjestet Heggen Gospels vennskapskor fra Untersontheim Modum.

De er nå reist hjem igjen og jeg sitter igjen med mange gode opplevelser, og mange jeg gjerne vil takke.

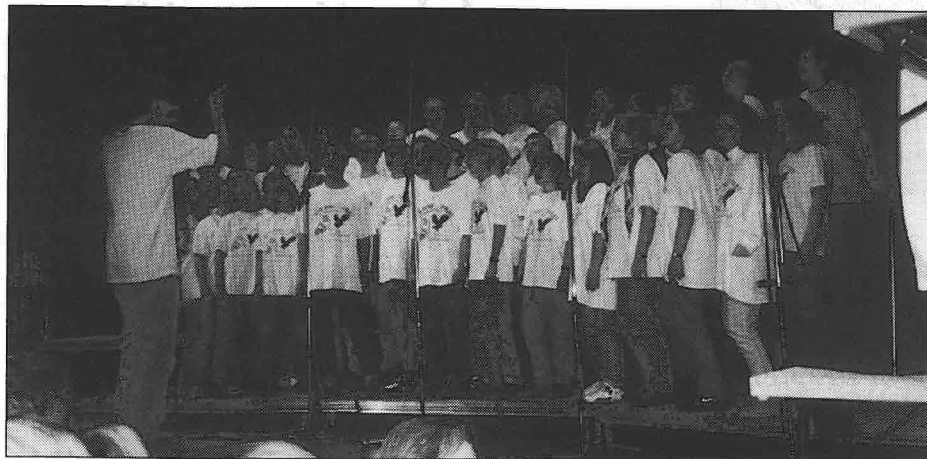
Uka ble en suksess, alt fra Oslobesøk, hoppcenterbesøk, skolebesøk, skolekonsert, felleskonsert med Heggen Gospel, festkveld, samvær med Johan Solberg, gudstjeneste i Heggen kirke og avsluttende konsert i Heggen.

Ungdomsutveksling er viktig. Vennskap og nærhet åpner for fred og fordragelighet mellom mennesker. Det gir våre ungdommer forståelsen av hvor viktig det er å lære språk. Ja, jeg tror det er viktig at vi kan lære av hverandre, at vi kan se hverandre som brødre og søstre på jord med samme Gud som far.

Jeg vil gjerne takke dere vertsfamilier for en flott jobb. Våre tyske venner var så fornøyd og jeg vet at mange av dere opplevde både at huset ble fylt av levende tenåringer, med latter og glede og at mange ikke ville reise hjem når avreisedagen kom.

Takk skal dere ha!

Avisene har allerede skrevet både om gospelnight og konserten i Heggen kirke, begge deler for meg et høydepunkt. Jeg innrøm-

mer at jeg satt med klumpen i hal-sen da Untersontheim Tensing & Pray sang. Heggen Gospel sådde et lite frø blant noen få tyske ungdommer for et år siden – og se frøet har slått rot, ja det er allerede begynt å blomstre. Jeg var glad da.

Glad var jeg også under søndagens gudstjeneste. En stor opplevelse å se så mange ungdommer i kirken. Alt gikk på tysk og norsk, takk til Alfred Büchler for godt samarbeid. Men en ting glemte jeg å forklare, det var da vi skulle ha ofring. Mange av de tyske ungdommene trodde at "i Norge må vi visst betale for å gå til nattverd". Misforståelsen ble oppklart og også de som ikke hadde penger, kunne med stor frimodighet kunne gå til nattverd. Det er forøvrig sterkt å oppleve så mange ungdommer som går til nattverd.

For meg betyr det at vi lærer de unge veien de skal gå, for da glemmer de den ikke når de blir gamle.

Takk også til Johan Solberg som på en flott måte fortalte fra konsentrasjonsleir og dødsmarsj. Hans ord til slutt om at i krig, der finnes det ingen seierherrer, bare tapere og at den eneste kamp vi kan vinne, er kampen for fred – ja de ord vil jeg legge meg på sinne.

Takk til de som stelte til festkveld med underholdning, mat og sang og til Per Arne Dahl som utfordret oss til å be Gud velsigne våre foreldre. Nyttig påminnelse, for oss som helst vil klage og anklage.

Mange flere kan takkes. Men jeg nevner ikke flere her og nå. Jeg vil bare si takk. Det var arbeidsomt, men i høyeste grad verdt slitet.

Arild Løvik

Refselse og tuktt, bot og bedring

At bladet har innført gapestokk, har medført en viss fortørnelse. Gapestokknemnda har med vekslende framgang forsøkt å trøste redaktøren: Skal ikke bladet interessere seg for kirkes historie? Er ikke det jordnære og ubehagelige (gapestokken på kirkebakken) like verdig et restaureringsarbeid, som det som henger høyt og er vakkert (vindfløyen fra kirketårnet)? Kan ikke vi andre følge, når prestene snur snippen?

Refselse og tuktt er elementer i vår kirkelige tradisjon som bør få en bredere plass i moderne menighetsliv. Desto mer alvorlig tar gapestokknemnda den kritikk som er blitt nemnda selv til del. Nemnda lover bot og håper det allerede har ført til bedring.

Det ble helgrått

I reportasjen fra kirkegården i forrige nr. hadde redaktøren fått hjelp av en profesjonell fotograf, og satt med en rekke spennende og sylskarpe bilder. I bladet ble de uvanlig grøtete grå.

Gapestokknemnda har etterforsket saken: redaktøren har trumfet igjennom bruk av markedets mest økologiske avfallspapir til bladet.

Men allerede før gapestokken rakk å klappe igjen over nakke og håndledd, lovet han at neste nummer skal bli trykt i tilnærmet juleglanspapir.

Pauli ord

Paulus har sagt mye lærerikt om menneskelig samliv. Gapestokknemnda har merket seg hva som for tida er den norske kirkes hovedsak, ikke bare i massemedia men også på kirkemøtet og i bispekollegiet. Vi venter nå med begeistring på den debatten som MA kommer, når de samme organer fatter tilsvarende interesse for

Pauli første brev til korinterne, 11. kapittel, vers 5-6: Hvor lenge kan Bue og Hagesæther tåle at kvinner går til kirke med udekket hår? Kan Aarflot ordinere prestinner uten skaut?

Overhørt

- Er det like vanskelig for en rullestol-bruker å komme inn i himmelen som i Heggen kirke? Nemnda tør ikke en gang tenke på Nykirke.

Fri fart til gapestokken uten vikeplikt!

En vakker dag tidligere i år kom en snedig liten høvelmaskin og fortærte fartsdumpene utenfor Stalsberg skole. På spørsmål om hva som foregikk, var svaret at "dette er blitt en fylkesvei"! Samtidig ble det satt opp nye skilt som hevet fartsgrensen fra 40 til 50 km/t. - Om man ikke var klar over at små 6-åringere flere ganger daglig krysser veien, og at skolebarn myldrer ut og inn av busser og biler? 1/2 meter fra skolegår-

den suser nå lastebilene forbi i både 60 og 70 km/t.

Siden fortsatte følget til Nybrua i Geithus der de begynte å snu om på skiltingen. Nå har bilene på brua vikeplikt for bilene som står og venter på å kjøre på brua! Logisk ikke sant? Og forklaringen er også her: "Du forstår, dette er blitt en fylkesvei!"

BPs norsktime

Språket er i stadig utvikling. Vanlige skrivefeil idag er godt norsk imorgen. Avisa Bygdeposten driver et utrettelig utviklingsarbeid: Ny rettskriving, kreativ tegnssetting, overraskende ordbruk. Gapestokknemnda vil støtte dette arbeidet med regelmessig omtale.

Idag lykkønskes avisa spesielt for klargjørende bildebruk i intervjuet med Sigdals nye elverksjef den 18. november: "... hvis Horga hadde kommet på tapetet etter at den nye Energiloven ble innført, hadde det neppe blitt stabla på beina."

Avskjedsfest

Nykirke menighets avskjedsfest for Tormod Moviken blir holdt på lokalet Eikvang på Simostranda i forbindelse med gudstjenesten 17 desember.

NB I år starter gudstjenesten kl 12.

Nye medarbeidere

Kapellan Kjell Roger Isene kommer flyttende fra Vardø like over nyttår. Han skal bo i "doktorboligen" på Åmot, ved Folkets Hus. Inntil kontorene i Åmot kirke er i

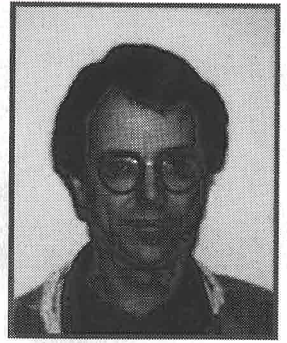
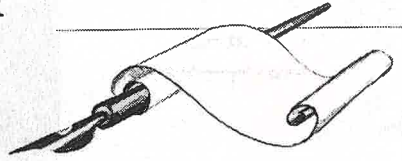
stand, vil han ha kontor i hjemmet. Kap. Isene blir innsatt i tjenesten ved gudstjenesten i Nykirke 14 januar. Etter gudstjenesten blir det kirkekaffe. Der får menigheten anledning til å bli litt kjent med sin nye prest.

Soknediakon Britt Dahl vil bli innsatt i sin tjeneste ved gudstjenesten i Heggen kirke 11 februar. Da har hun avsluttet praksisperioden i diakonutdanningen. Hun vil tre inn i tilnærmet full stilling fra den 12 februar. Fram til som-

meren vil to dager i uka gå med til utdanning. Dette vil bli tatt igjen i helger og på kvelder. Britt Dahl vil få kontor i Åmot kirke. Men inntil lokalene er ferdige, blir hun å treffe hjemme eller på Kirkekontoret, Vikersund.

Bispevisitas

Vi minner om datoene for visitasjonen i 1996; den blir holdt i tiden 6-10 mars. Det vil komme mer stoff om visitasen i neste nummer av menighetsbladet.

Per Anders Øien
Vikersund

Fortsatt sorg, men med en annen tyngde

*Og blandes enn min frydesang
med gråt og dype sukke.
så skal dog korsets hårde tvang
meg aldri munnen lukke;
når hjertet sitter mest beklemmt
da bliver frydens harpe stemt
at den kan bedre klinge.
Og knuste hjerter føler best
hva denne store frydefest
for glæde har at bringe.*

Et dikt om julen? I valget av noen strofer som knyttes til jul har jeg rett og slett brukt den gamle, gode innfallsmetoden. Og da falt valget straks på disse linjene i en julesalme av Brorson. Den er kanskje ikke av de mest brukte lengder, men alle kjenner åpningslinjene. "I denne søte juletid bør man rett fornøye." Sangen har sju vers, og selvom språket både er gammelt og i tillegg dansk, tegner Brorson et frodig og sterkt bilde

av julas innhold, om hvordan Gud griper inn i menneskets historie gjennom barnet.

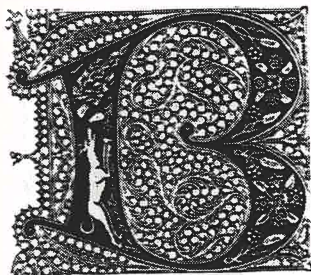
Men innfallet jeg nevnte hadde med noe annet å gjøre. Et minne fra ungdommen. Det skjedde med meg som det skjer med mange, at et dikt eller en strofe plutselig blir "din". Mor, et varmhjertet og fromt menneske, hadde i noen tid slitt med problemer jeg visste hun tok inn over seg. Noen hun var svært glad i, hadde det vanskelig. Og hun følte seg hjelpeløs, ute av stand til å gjøre noe annet enn bare å være til. Folde hender, kanskje rope til en Gud som ikke akkurat lot til å gripe inn slik man kunne ønske. En morgen jeg kommer opp, møter jeg henne ved kjøkkenbordet. Tårer i øynene, men inderlig i vesen. Jeg skjønnte at hun hadde sittet oppe om natten og slitt med

sorgen. Da er det hun siterer linjene i dette diktet for meg: "Når hjertet sitter mest beklemmt, da bliver frydens harpe stemt at den kan bedre klinge." Det var nesten provoserende å høre det, men hun hadde kommet på linjene i sin nattlige uro, og faktisk falt til ro igjen, med tårer og sorg som før, men med en annen tyngde, et annet ankerfeste. Hun hadde lært salmevers som barn, hadde vel "glemt" det, men altså fått det tilbake når "hjertet satt som mest beklemmt". Og den morgenen ble linjene også "mine". Et slikt gyldent øyeblikk da noe synger seg inn i deg for alltid, for seinere aldri å slippe. Det er god niste å ha med seg

Per Anders Øien

Lill, 2. kl., Stalsberg

ibelordet

Liv Therkelsen,
Åmot

«Den som tror på Ham, skal ikke bli til skamme.» Rom. 9.33.

Dette er et ord som jeg er glad i «å holde meg fast i», når jeg er bekymret for ett eller annet.

2. påskedag for noen år siden fikk jeg det så fint forsterket. Selve hendelsen kunne like gjerne ha mint meg om ordet: «Kast alle bekymringer på Ham, for Han har omsorg for dere.» Pet. 5,7.

Men for meg har det blitt dette ordet om å ikke bli til skamme. Jeg er nok ekstra redd for nettopp det. Å skamme meg er noe av det verste jeg vet. – Det var prost Arne Wisløff som prekte i Fiskum kirke. Midt i den fine påskegudstjenesten satt jeg og ergret meg

over at jeg ikke hadde fått med meg noe til Kari som jeg hadde tenkt å besøke etterpå. I det minste kunne jeg ha tatt med en liten blomst fra vinduskarmen, bebreidet jeg meg, men nå var det for seint. «Å, kjære Jesus, kan du ikke gi meg en blomst,» sukket jeg plutselig, men tok meg i det straks. Nå og her var det selvsagt umulig å få tak i noe, – stengt som det var alle steder andre påskedag. Jeg fikk prøve å følge med i gudstjenesten.

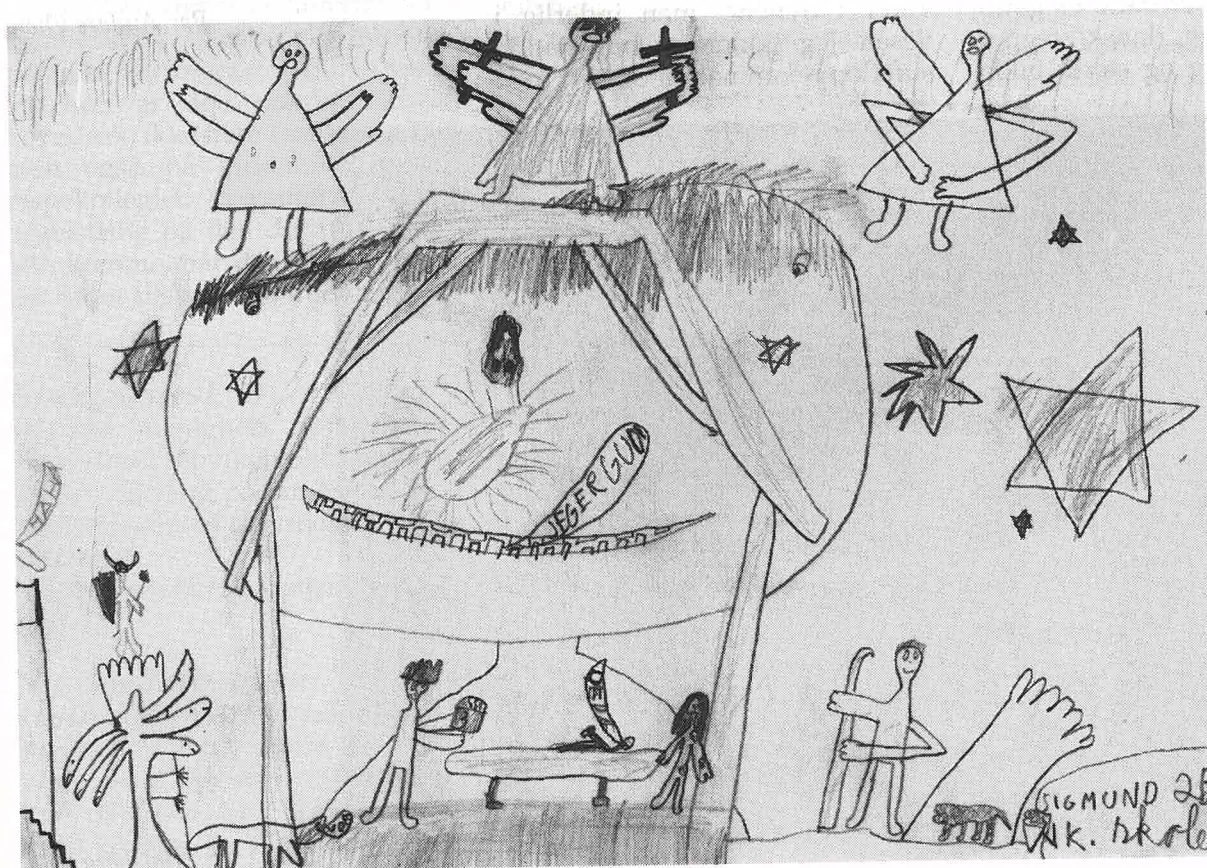
Da postludiet var slutt, kom prosten fram i kordøra og sa noe slikt: «Hvis det er noen av dere som vet om noen som vil bli glad for en liten bukett påskeliljer, må dere bare komme her og få med dere noen.»

Jeg spratt opp og oppdaget ei bøtte, dørgende full av påskeliljer på gulvet oppe i koret.

Det er den eneste gangen jeg har bedt om en blomst på en gudstjeneste og den eneste gangen jeg har fått et slikt tilbud der.

Jeg vet ikke hvor viktig det var for Kari å få disse påskeliljene, men for meg var det viktig å bli minnet om at Gud bryr seg med våre små bekymringer. Det hjelper meg å stole på hans omsorg, til tross for det smertelige spørsmålet om hvorfor han da ikke løser alle de store lidelsesproblene i verden.

Liv Therkelsen

Sigmund,
2. kl., Vikersund.

Camilla, 2. kl., Stalsberg.

Evgenyja, 2. kl., Stalsberg.

<p>PETTER BRASTAD GULLSMED · URMAKER Vikersund · Telefon 32 78 70 62</p>	<p><i>Si det med</i> Blomster Vikersund Blomster 3370 Vikersund, Tlf. 32 78 74 00 · 32 78 74 20</p>	<p>Hovde prosjektering as Rådgivende ingeniør Postboks 105, 3371 Vikersund Tlf. 32 78 81 33 Fax. 32 78 82 07</p>
<p> Mesterhus Modum A/S 3370 Vikersund Tlf. 32 78 80 00 · Fax 32 78 83 50</p>	<p>Modum Regnskapskontor Postboks 72 · 3371 Vikersund Telefon 32 78 72 11</p>	<p> KNIVE OLJE & PARAFIN AS Vikersund Tlf.: 32 78 71 58</p>
<p> VIKERSUND VAREHUS</p>	<p> STUDIO NORWAY FRISØR TLF.: 32 78 88 88 ENESTE FRISØR I VIKERSUND MED HÅRLASER</p>	<p><i>Stor Motø</i> WILHELMINES (TIDL. ASTRID LIENG) WILHELMINES AS, 3370 VIKERSUND · TLF. 32 78 70 23</p>
<p> Kronasko EURO SKO Vikersund · Tlf. 32 78 71 01</p>	<p>FORENINGS centeret Vi kan premier NORGE 3370 Vikersund Tlf. 32 78 77 48</p>	<p>MONETT 3370 Vikersund · Tlf. 03 · 78 76 85 Ung og voksen dame</p>
<p><i>DROP IN</i> Gå til fagmannen i Vikersund Herrefrisør Per Dihle Tlf.: 32 78 72 02</p>	<p>Brødr. Løver </p>	<p><i>Vikersund</i> ELEKTRO 32 78 74 14</p>
<p>De beste pølsene får du hos <i>e.Hennie's</i> KIOSK Vikersundgata <i>LEV VIDAR BEST LITEST</i></p>	<p>Stoff-Idé Sunni Ramberg 3371 Vikersund Tlf. 32 78 85 90</p>	<p>T.R.-FOTO 3370 VIKERSUND · Tlf. 32 78 81 81</p>
<p>Modum Sparebank Tlf. 32 78 75 99</p>	<p><i>Asheim</i> Bakeri 3370 Vikersund Tlf. 32 78 42 22</p>	<p><i>Vikersund</i> FORBRUKSFORENING</p>
<p>MODUM KOMMUNE</p>	<p>Modum Bads Nervesanatorium 3370 Vikersund</p>	<p>JOSEF ANDREASSENS eftf. Kioskvarer & Blomster Tlf. 32 78 02 77 · Geithus</p>
<p>ÅMOT APOTEK 3340 Åmot Tlf. 32 78 51 00</p>	<p>ÅMOT INSTALLASJON AS Tlf. 32 78 47 55 - Åmot</p>	
<p>Frydenberg Rekonvalesenthjem Tlf. 32 78 79 11 - 3370 Vikersund</p>		<p>Modum Samvirkelag 3360 Geithus</p>
<p>GRØTERUD BYGGSERVICE A.S 3370 Vikersund Tlf. 32 78 24 00 Mobiltlf. 94 13 82 43</p>	<p> BYGDEPOSTEN Vikersund · Tlf. 32 78 71 11</p>	<p><i>Toves Parfumeri og Bijouteri</i> Vikersund</p>
<p>J. & A. Rosenlund Rørleggerforretning Tlf. 32 78 46 44 · 3340 Åmot</p>	<p>Børre Bjertnæs Renovasjon Snarum, 3370 Vikersund Tlf. 32 78 28 48 - Mobiltlf. 94 19 81 06</p>	<p> DT·BB Drammens Utlands · Bostadsbyrå</p>
<p>Tlf. 32 78 70 35 VIKERSUND APOTEK </p>	<p>A.s Modumsrutene Øyaveien · 3370 Vikersund · Tlf. 32 78 74 08 Rute- og turkjøring!</p>	<p><i>Medis med meding</i> RADIO MODUM FM 106.3 FM 104.3 - FM 107.5 Tlf. 32 78 09 00 3360 GEITHUS</p>
<p>Gullsmed Siv Asbjørnsen Strandgaten, 3340 Åmot · Tlf. 32 78 57 36</p>	<p> Vikersund RAMMEVERKSTED 32 78 82 52</p>	<p> MODUM MARKISESERVICE 3370 VIKERSUND TLF.: 32 78 80 79</p>
<p>JAN H. ERIKSEN Klær og Sko</p>	<p>INTEROPTIK Optiker Weggersen 3370 Vikersund Tlf. 32 78 88 99</p>	<p>Wahl's MØBELFORRETNING A/S VIKERSUND · TLF.: 78 72 70</p>
<p>RIMI</p>	<p>Frøyshov bok og papir Vikersund</p>	<p>Åmot Forbruksforening Åmot · Tlf. 32 78 43 20</p>
<p>Modum, Sigdal og Krødsherad GJENSIDIGE Brannkasse GJENSIDIGE forsikring</p>	<p> Vikersund Kurbad A/S Opptreningsinstitusjon Tlf. 32 78 79 77</p>	
<p> Rørleggerfirma Stræde as 3370 Vikersund</p>	<p> NYGÅRD SPORT 3340 Åmot tlf. 32 78 41 18</p>	<p> elite/foto Vikersundgata 3370 Vikersund Åmotsenteret 3340 Åmot</p>

Kirkekalenderen

SØNDAG ER KIRKEDAG

17/12 3.s.i advent

Matt 11,11-19
Heggen - Sund
Eikvang, Simostranda kl 12 -
Moviken og Løvik.
Olavskirken - Wirgenes

24/12 Julaften

Luk 2,1-14
Gulsrud kl 15 - Mamen
Rud kl 15 - Sund
Vestre Spone kl 15 - Moviken
Heggen kl 16.15 - Løvik
Nykirke kl 16.15 - Moviken
Snarum kl 16.15 - Sund
Olavskirken kl 15 - Edland

25/12 Juledag

Joh 1,1-14
Heggen kl 11 - Mamen
Nykirke kl 11 - Moviken
Snarum kl 11 - Sund

26/12 2.juledag/Stefanusdagen

Matt 10,32-39
Vestre Spone - Sund
Rud - Moviken
Vikersund - Mamen

31/12 nyttårsaften

Joh 14,27
Olavskirken kl 23.15 - Børresen

1/1 Nyttårsdag

Matt 1,20b-21
Heggen - Mamen
Nykirke - Sund
Snarum kl 19 - Sund

7/1 Kristi åpenbaringsdag

Joh 8,12
Vikersund - Sund
Vaaraan - Mamen
Olavskirken - Karen S. Solberg

14/1 1.s.e.Kr.åp.

Joh 1,29-34
Nykirke - Innsettelse av kapellan
Kjell Roger Isene

Olavskirken - Børresen

21/1 2.s.e.Kr.åp.

Joh 4,5-26
Heggen - Isene
Snarum - Sund
Vestre Spone - Løvik
Olavskirken - Edland

28/1 Vingårdssøndag

Luk 17,7-10
Heggen - Løvik
Nykirke - Isene
Rud - Mamen
Olavskirken - Eika

4/2 Såmannssøndag

Mark 4,26-32
Nykirke - Mamen
Snarum kl 19 - Sund.
Hele menigheten synger
Vikersund - Isene
Olavskirken

11/2 Kristi forkl.dag

Joh 17,1-8
Heggen - Innsettelse av diakon
Britt Dahl
Olavskirken

18/2 Fastelavnssøndag

Joh 12,24-33
Nykirke - Løvik
Snarum - Mamen
Vestre Spone - Sund
Vaaraan - Isene
Olavskirken

25/2 1.s.i faste

Job 2,1-10
Heggen - Mamen
Nykirke - Isene
Rud kl 19 - Mamen
Olavskirken

3/3 2.s.i faste

Snarum - Sund
Gulsrud - Mamen
Vikersund - Løvik
Olavskirken

10/3 3.s.i faste

Luk 4,31-37
Heggen - Visitasgudstj. v/biskop
Osberg
Olavskirken

Gudstjenesten begynner kl 11 når
ikke annet tidspunkt er angitt.
Se også annonser i lokalavisene.

Slekters gang

Døpte Heggen:

- 15/10 Lisa Halvorsen Ranheim
Astrid Marie Hartz
Martin Håre
Truls Even Finnerud
Magnus Flattum
Angeltveit
22/10 Dina Bondø
Marita Dihle Ellingsen
5/11 Anniken Cecilie
Randen (Olavskirken)
26/11 Henriette Løken Olsen
Gina Håvet Dønnè
Grøslund (Rud)
Vebjørn Aarsand
Drolsum (Rud)
3/12 Mari Kvile
Karina Bråthen Bjølgerud
Benjamin Fjerdingsstad

Vigde Heggen:

- 23/9 Hans Levor Aasmundrud
og Toril Bjertnes (Haglebu)
Nils Harald Martinsen og
Kjellfrid Thorrud
(Haglebu)
4/11 John Trygve Stabell og
Esther Grethe Sørhus

Døde Heggen:

- 12/10 Arne Altern (Gulsrud)
19/10 Petter Lindahl (Hedrum)
20/10 Arvid Halkinrud
20/10 Børre Berg Vold
27/10 Birger Bønsnes
31/10 Johanne Solheim
3/11 Myrthle Austad
8/11 Gudrun Flattum
24/11 Torbjørn Torgersen
5/12 Dagmar Andersen
6/12 Einar Foshaugen

Forts. s. 24

GOD JUL!

Vikersund skole
3A

Janne Høyvoll Piros

Janne, 3. kl., Vikersund.